

Auteurs

Paul Bemelen
Karin Brouwer
Marjo van Gelderen
Jacqueline Klerkx
Marcel de Reuver

Coördinatie

Nico van Beusekom

Illustraties

Egbert Koopmans

Omslag

Metamorfose ontwerpers BNO, Deventer

© Uitgeverij Bekadidact, Baarn

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912¹⁹ het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijke verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen).

Stenvertblok Taal 6 Toelichting en Antwoorden

Taal

6 Toelichting en Antwoorden

Bekadidact

Stenvertblok

Taal 6

Toelichting en Antwoorden

Auteurs

Paul Bemelen

Karin Brouwer

Marjo Dekker - van Gelderen

Jacqueline Klerckx

Marcel de Reuver

Coördinatie

Nico van Beusekom

Illustraties

Egbert Koopmans

Vormgeving

Julius de Goede

Bekadidact

Stenvertblok

© Uitgeverij Bekadidact, Baarn

ISBN 90 262 24621

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b.351 zoals gewijzigd bij het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, St.b.471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijke verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen).

DE STENVERT TAALBLOKS

De Stenvert Taalbloks bieden een grote verscheidenheid aan taalvaardigheden voor de groepen 3 tot en met 8.

De bloks bieden aantrekkelijke en gevarieerde oefenstof die naast de gehanteerde taalmethode door de leerlingen zelfstandig kan worden verwerkt. Ze leveren een bijdrage aan taaldifferentiatie binnen een groep en vergroten de zorgbreedte bij het taalonderwijs.

De Stenvert Taalbloks bieden voor iedereen boeiende oefenstof. Zowel voor kinderen die wat minder aankunnen, als voor wie wat meer aankan, bieden de bladen volop oefening. Per bladzijde wordt een afgerond geheel aangeboden. De daarvoor benodigde instructie is summier gehouden en meestal uitgewerkt in de vorm van een voorbeeld. De bladen kunnen gewoonlijk zonder extra begeleiding van de leerkracht gebruikt worden.

Waar mogelijk zijn de opgaven zelfcorrigerend. Het nakijken kan door de leerlingen zelf of door de leerkracht gebeuren met behulp van de aparte antwoordenboekjes.

Achter in elk taalblok is een vorderingenblad opgenomen, zodat de leerlingen kunnen bijhouden welke bladen ze al gemaakt hebben. Datzelfde blad kan de leerkracht gebruiken om vooraf aan te geven welke bladen en in welke volgorde een bepaalde leerling deze moet maken.

Een apart registratieformulier waarmee de leerkracht de vorderingen van alle leerlingen kan bijhouden, is hierna te vinden in het antwoordenboekje en kan vrij voor eigen gebruik gekopieerd worden.

Opzet

De Stenvert Taalbloks gaan uit van de Algemene Nederlandse Spraakkunst, waarbij een viertal deelgebieden zijn aangehouden:

1. Taalstructuur
2. Taalbetekenis
3. Taalfunctie
4. Spelling

Deze vier groepen zijn terug te vinden in de inhoudsopgave van elk blok, terwijl zij nader gepreciseerd op de bladen onderin zijn vermeld.

1. Taalstructuur

Hierbij gaat het om meervoudsvorming, verkleinwoorden, telwoorden, voegwoorden, e.d.

2. Taalbetekenis

Bij dit taalaspect worden een tweetal gebieden onderscheiden: woordenschat en taal-denkrelaties. Bij woordenschat gaat het om de betekenis van woorden, spreekwoorden, synoniemen, enz. Bij taal-denkrelaties gaat het om logisch denken: tegenstellingen, volgorde, deel-geheelrelaties, e.d.

3. Taalfunctie

De taal ontleent haar functie en betekenis aan het begrip dat ons taalgebruik bij anderen weet te wekken, en uiteraard ook aan ons eigen begrijpen van de taal van een ander. Bij Begrijpend lezen staat deze taalfunctie centraal. Het is taalgebruik in contexten. Deze taalfunctie heeft een belangrijk accent gekregen in de taalbloks.

4. Spelling

De correcte schrijfwijze van woorden krijgt de nodige aandacht in de Stenvert Taalbloks.

Naast deze vier belangrijke taalaspecten biedt elk blok enkele piekerpagina's. Deze bieden alle kinderen de mogelijkheid om op een speelse manier met taal om te gaan. Er zijn zowel makkelijke als meer ingewikkelde piekerbladen. Ze hebben echter alle tot doel de kinderen plezier te geven in het spelen met taal.

Op het hierna volgende overzicht zijn de verschillende onderdelen van de Stenvert Taalbloks schematisch weergegeven.

Proeffase

Alle bladen uit de taalbloks zijn in de proeffase voorgelegd aan leerlingen van basisschool 't Schrijverke in Goirle. De kinderen werkten er met groot enthousiasme aan en bewerkstelligden veranderingen in instructies, wijzigingen in voorbeelden en aanpassingen van oefeningen, waardoor deze

praktijkfase heel waardevol bleek. De auteurs zijn deze kinderen – en hun leerkrachten – dan ook dankbaar voor hun inbreng.

Tot slot

In de proeffase hebben alle kinderen van alle bladen onder meer aangegeven of ze die zelfstandig konden maken, ze makkelijk vonden of moeilijk, of ze de bladen aardig vonden of niet, enz.

Die informatie is met zorg verwerkt, maar voor opmerkingen en aanvullingen houden wij ons aanbevolen.

SCHEMATISCH OVERZICHT

1. Taalstructuur

- meervoud
- voorvoegsels
- achtervoegsels
- samenstellingen
- verkleinwoorden
- trappen van vergelijking
- zelfstandige naamwoorden
- lidwoorden
- voornaamwoorden
- telwoorden
- bijvoeglijke naamwoorden
- voorzetsels
- voegwoorden
- werkwoorden

2. Taalbetekenis

3. Taalfunctie

4. Spelling

REGISTRATIE GROEP

Naam kind	Blad	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																
21																
22																
23																
24																
25																
26																
27																
28																
29																
30																
31																
32																

REGISTRATIE GROEP

Naam kind	Blad	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																
21																
22																
23																
24																
25																
26																
27																
28																
29																
30																
31																
32																

REGISTRATIE GROEP

Naam kind	Blad	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																
21																
22																
23																
24																
25																
26																
27																
28																
29																
30																
31																
32																

REGISTRATIE GROEP

Naam kind	Blad	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																
21																
22																
23																
24																
25																
26																
27																
28																
29																
30																
31																
32																

INHOUD TAALBLOK 6

1. **de puntjes op de i** – Spelling – moeilijke woorden
2. **weet je het?** – Taalstructuur – voornaamwoorden
3. **nieuwe woorden** – Taalstructuur – samenstellingen
4. **logisch hè?** – Spelling – achtervoegsels
5. **dat wordt blokken** – Spelling – moeilijke woorden
6. **aan het werk** – Taalbetekenis – woordenschat
7. **boter, kaas en eieren** – Spelling – lettergrepen
8. **th-thema** – Spelling – moeilijke woorden
9. **op heterdaad** – Taalfunctie – begrijpend lezen
10. **speurneus** – Spelling – moeilijke woorden
11. **rebus** – Taalstructuur – samenstellingen
12. **weg ermee** – Taalfunctie – begrijpend lezen
13. **de y uit griekenland** – Spelling – moeilijke woorden
14. **zo blind als een...** – Taalfunctie – begrijpend lezen
15. **enthousiaste supporters** – Taalbetekenis – woordenschat
16. **hoe zijn ze?** – Taalstructuur – bijvoeglijke naamwoorden
17. **puzzelpret van a tot z** – Spelling – moeilijke woorden
18. **de vlag van vulkanië** – Piekerblad
19. **de kapotte printer** – Taalbetekenis – leestekens
20. **europacupvoetbal** – Spelling – moeilijke woorden
21. **de klant is koning** – Taalfunctie – begrijpend lezen
22. **uit eten** – Taalstructuur – bijvoeglijke naamwoorden
23. **alles op z'n -teit** – Spelling – moeilijke woorden
24. **op zijn plaats** – Taalstructuur – bijvoeglijke naamwoorden
25. **wie wint er?** – Taalstructuur – voor- en achtervoegsels
26. **een ei hoort erbij** – Taalfunctie – begrijpend lezen
27. **is voetbal echt leuk?** – Spelling – moeilijke woorden
28. **kattenvoer** – Taalfunctie – begrijpend lezen
29. **het popconcert** – Taalstructuur – bijvoeglijke naamwoorden
30. **mister x** – Spelling – moeilijke woorden
31. **waar wacht je op?** – Taalstructuur – voegwoorden
32. **woorden zonder grenzen** – Spelling – leenwoorden

33. **de wedstrijd** – Taalfunctie – begrijpend lezen
34. **wie zie je?** – Taalstructuur – bijvoeglijke naamwoorden
35. **de tractatie** – Taalbetekenis – woordenschat
36. **uitgang gezocht** – Spelling – moeilijke woorden
37. **op fietsvakantie** – Taalstructuur – bijvoeglijke naamwoorden
38. **de Amsterdam** – Taalfunctie – begrijpend lezen
39. **logisch denken** – Piekerpagina
40. **een huis bouwen** – Taalstructuur – voegwoorden
41. **potten en pannen** – Taalstructuur – samenstellingen
42. **woordkeus** – Taalbetekenis – taal-denkrelaties
43. **een wereldreis** – Taalstructuur – bijvoeglijke naamwoorden
44. **boodschappen** – Taalstructuur – werkwoorden
45. **verkiezingen** – Spelling – achtervoegsels
46. **een nieuwe school** – Taalstructuur – werkwoorden
47. **denkwerk** – Taalbetekenis – taal-denkrelaties
48. **groep acht op kamp** – Taalstructuur – voornaamwoorden
49. **allemaal samen** – Taalbetekenis – taal-denkrelaties
50. **op de schaats** – Taalfunctie – begrijpend lezen
51. **een overvolle kast** – Taalstructuur – achtervoegsels
52. **de groeten van...** – Taalfunctie – begrijpend lezen
53. **hotel hoteldebotel** – Taalbetekenis – afkortingen
54. **welles-nietes** – Taalstructuur – zelfstandige naamwoorden
55. **piep** – Taalbetekenis – taal-denkrelaties
56. **bij elkaar** – Taalbetekenis – taal-denkrelaties
57. **alweer logisch denken** – Piekerpagina
58. **geld als water** – Taalbetekenis – woordenschat
59. **doolhof** – Piekerpagina
60. **allemaal klaar?** – Registratieblad

1. In elke zin staan twee woorden, waarbij het trema (") is weggelaten. Zet eerst het trema op de goede plaats en schrijf het woord eronder op.

Een internationale vergadering

1. De afgevaardigde uit Australië had het over principiële standpunten.

Australië principiële

2. De man uit Indonesië kwam op voor de patiënten.

Indonesië patiënten

3. De Israëliëische gast stelde financiële eisen.

Israëliëische financiële

4. De vrouw uit Italië had prachtige ideeën.

Italië ideeën

5. De zakenman uit België verdedigde zijn industriële belangen.

België industriële

6. De volgende officiële vergadering zal gehouden worden in Azië.

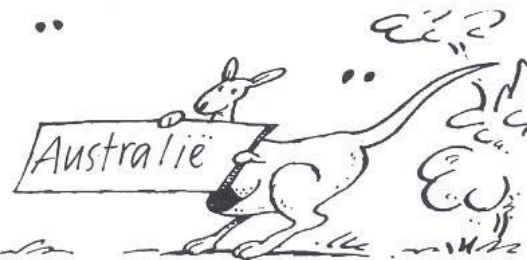
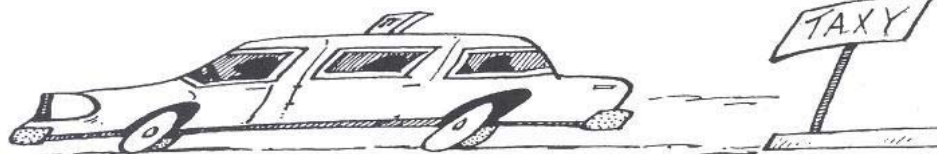
officiële Azië

7. De vertegenwoordiger van Brazilië wil dan met z'n tweeën komen.

Brazilië tweeën

8. De spreker uit Roemenië wil zelfs met z'n drieën aanwezig zijn.

Roemenië drieën

2. Hieronder staan steeds twee woorden.

Maar er is steeds één letter van het ene woord verwisseld met één letter van het andere woord. Maak ze in orde!

1. juri taxy

jury taxi

2. nyveau simbool

niveau symbool

3. tony pypisch

pony typisch

4. bureou raute

bureau route

5. exemblaar apsoluut

exemplaar absoluut

6. clup exbort

club export

7. nilon dyner

nylon diner

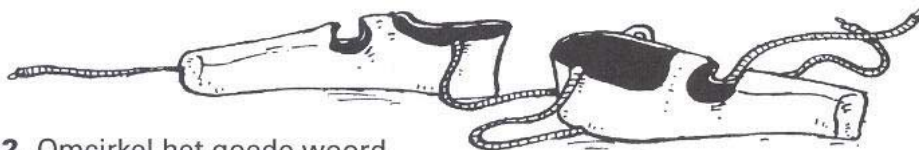

1. Vul de woorden op de goede plaats in.

Kies uit: *ze - mijn - haar - je - mij - jou - zij*

Louise is haar balletschoenen kwijt. Ze heeft haar schoenen nodig voor een uitvoering. Waar zou ze haar schoentjes kunnen vinden? Ze vraagt het aan haar vriendin Else. Die zegt: „Vraag het aan mijn nichtje Lorette. Als zij die niet nodig heeft, kun je misschien wel haar balletschoenen lenen. Je mag ook wel die van mij lenen, maar die zijn te klein voor jou.”

„Bedankt,” zegt Louise. „Ik ga haar meteen bellen.”

2. Omcirkel het goede woord.

- Ik weet niet welk/wat/wie we eten vanavond.
- Ik weet niet of dat hen/hun/haar boek is, want ze verliest altijd alles.
- Ik weet wel dat dit hem/hij/zijn knuffel is.
- Ik weet wel dat hem/zij/hun uitgenodigd is voor zijn verjaardag.
- Ik weet wat/welke/wie huizen jij bedoelt.
- Ik weet niet of dat/dit/die mevrouw ons wil helpen.
- Ik weet niet of dat/wat/wie wel zo aardig is.
- Ik weet wel van welke/wat/wie ik dat cadeautje heb gekregen.
- Ik weet niet of hem/hij/hen wel zo leuk is.
- Ik weet niet of Rieneke bij zij/haar/ze thuis komt spelen.
- Ik weet niet of die schoenen van jou/jouw/jij zijn.
- Ik weet wel dat dit hen/hem/hun fietsen zijn.

3. Vul de goede woorden in.

Groep 8 is op kamp. Ze doen een vossenjacht.

„Heeft u mijn juf ook gezien?”

vraagt Rob aan Rons moeder.

„Ik geloof het wel,” antwoordt zij/deze

„Volgens mij heeft zij haar

tenniskleren aan. Dus als je een ten-

nisspeelster in het bos ziet, weet zeker dat het

je/jouw juf is. Ga haar maar zoeken.”

Rob rent weg. Maar hij ziet nergens

een tennisspeelster. Wel ontdekt hij

een boswachter. De vrouw heeft een verrekij-

ker op haar rug.

„Bent u echt?” vraagt hij

„Wat denk je?” reageert zij

Dan kijkt Rob haar goed aan. Hij lacht

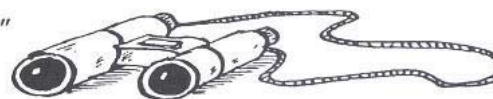
en zegt: „Nu zie ik het, u

bent de moeder van Ilse.”

„Dat klopt,” antwoordt de „boswachter”,

„En jij zit bij haar in de groep. Heb ik

dat goed?”

1. Vul één woord in. Je krijgt daardoor drie nieuwe woorden.

aan — val — kuil
net

aanval en valkuil
aanval en valnet

koffie — molen — wieken
water

kaart — spel — regel
kwartet

tuin — deur — knop
voor

schoor — steen — kolen
bok

dans — pas — poort
vorm

koffie — melk — fles
weg

2. Maak van de negen woorden in de tekening steeds drie nieuwe woorden. Elk woord bestaat uit drie stukken.

1. luchtballonvaarder

2. bloembollenveld

3. achterbuurman

1. kilometerteller

2. luchtvaartmaatschappij

3. overgrootvader

1. brandweerkazerne

2. bloemkoolstronk

3. wasautomaat

1. Welk -isch-woord hoort erbij?

o
gie
bi

biologie → biologische producten

to
au
maat

automaat → automatische overwegbomen

le
foon
te

telefoon → telefonische inlichtingen

sie
fan
ta

fantasie → fantastische avonturen

o
rie
the

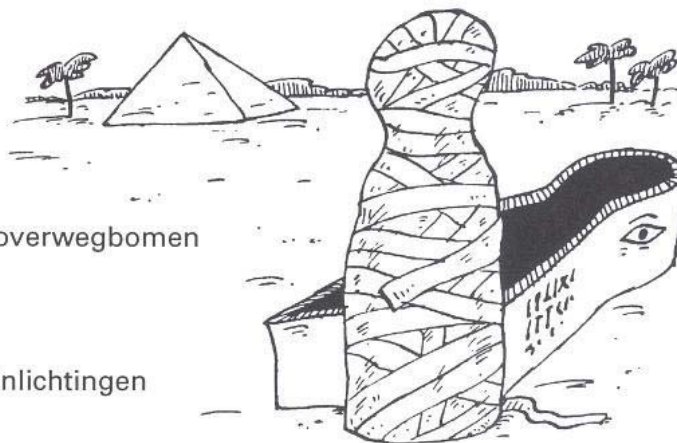
theorie → theoretisch onderwijs

e
co
mie
no

economie → economische belangen

e
teit
lek
ci

elektriciteit → elektrische verlichting

2. Waar komt het vandaan?

België

Belgische bonbons

Egypte

Egyptische mummies

Indië

Indische olifanten

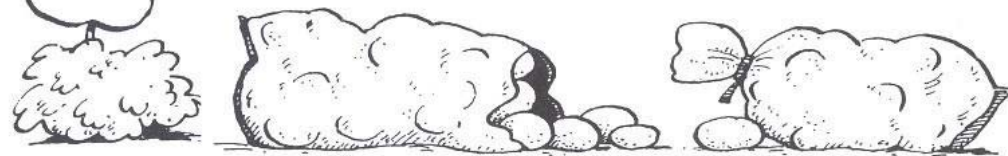
Arabië

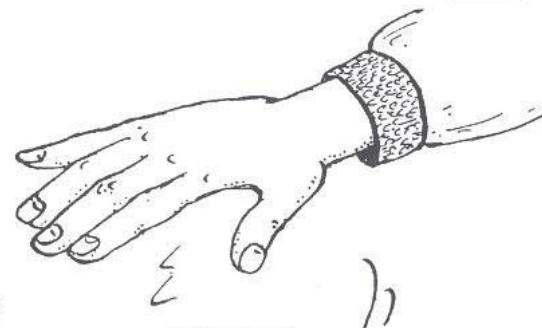
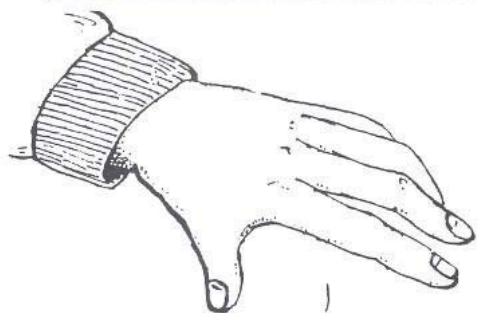
Arabische hengsten

Australië

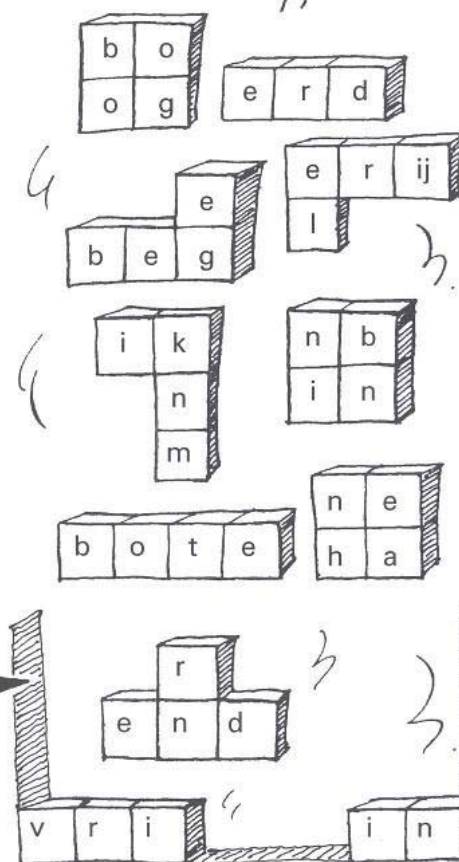
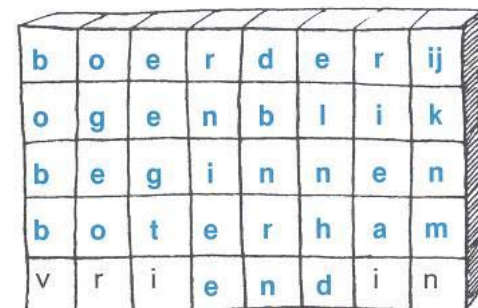
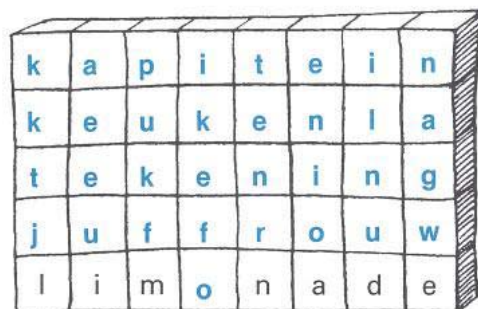
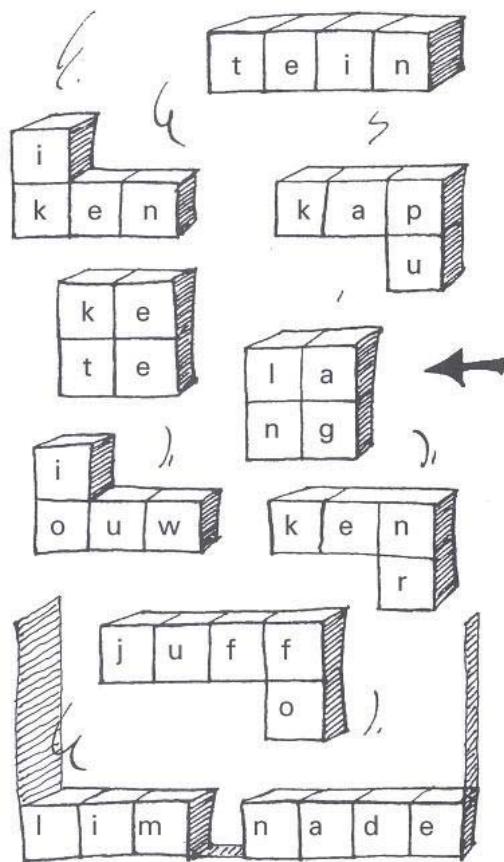
Australische kangoeroes

Rusland

Russische klederdracht

Laat de blokken maar vallen.
Als je dat op de goede manier
doet, komen er in iedere bak
vijf woorden te staan. De
blokken vallen in volgorde.
Je moet dus de onderste
blok het eerst laten vallen en
de bovenste blok het laatst.
Kun je de tien woorden vinden?
Vul ze hieronder maar in.

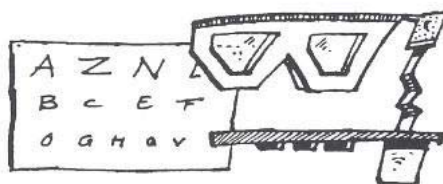

1. Zet de woorden bij het goede beroep. Gebruik de woorden maar één keer. Kies uit:
ambtsketen - boek - reageerbuis - herberg - recept - kansel - acteur - acte - regering - trapeze - stethoscoop - wetboek - tekening - troonrede - bril - kassa - troffel

advocaat	<u>wetboek</u>
apotheker	<u>recept</u>
dominee	<u>kansel</u>
burgemeester	<u>ambtsketen</u>
acrobaat	<u>trapeze</u>
analist	<u>reageerbuis</u>
metselaar	<u>troffel</u>
koningin	<u>troonrede</u>
arts	<u>stethoscoop</u>
minister	<u>regering</u>
regisseur	<u>acteur</u>
architect	<u>tekening</u>
uitgever	<u>boek</u>
waard	<u>herberg</u>
opticien	<u>bril</u>
notaris	<u>acte</u>
caissière	<u>kassa</u>

2. Wie van hiernaast zegt het?

Ik maak een dubbele salto.	<u>acrobaat</u>
Ik vraag vrijspraak.	<u>advocaat</u>
Dat is volgens ons landelijk beleid.	<u>minister</u>
Verklaar ik de Staten-Generaal voor geopend.	<u>koningin</u>
Ik verwacht dit jaar een herdruk	<u>uitgever</u>
Het montuur is nog goed.	<u>opticien</u>
Op het etiket staat de juiste dosering.	<u>apotheker</u>

3. Vul de spreekwoorden aan.

En schrijf het nummer van de bijbehorende zin erachter.

Zoals de waard is	<u>vertrouwt hij zijn gasten</u>	<u>3</u>
De beste stuurman	<u>staan aan wal</u>	<u>1</u>
Zachte heelmeesters	<u>maken stinkende wonden</u>	<u>4</u>
Schoenmaker	<u>blijf bij je leest</u>	<u>2</u>

1. Je denkt het beter te weten.
2. Ga geen vreemde dingen doen.
3. Je bent erg wantrouwend.
4. Je moet het goed aanpakken, anders wordt het alsmat erger.

boter, kaas en eieren

7

In elk boter-, kaas- en eierspel staan twee woorden. Elk woord bestaat uit vier lettergrepen. Het woord begint met een onderstreepte

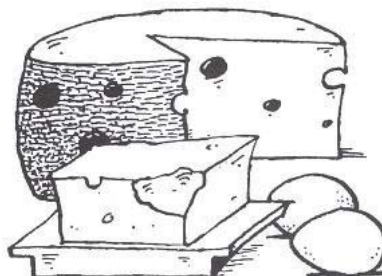
lettergreep. Schrijf de woorden op. De lettergreep die overblijft, schrijf je helemaal onderaan op. Wat lees je daar?

1.

mis	ga	ris
<u>bun</u>	dit	park
low	com	sa

2.

a	ma	the
<u>naai</u>	po	ne
ker	chi	zijn

3.

ten	ma	ta
<u>e</u>	la	di
a	ge	man

4.

<u>in</u>	ling	strie
ver	smal	du
ën	gi	weg

1. bungalowpark
commissaris

2. naaimachine
apotheker

3. etalage
diamanten

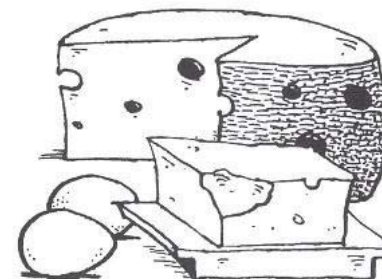
4. industrieën
wegversmalling

5.

so	ab	jour
ten	sche	lu
na	lis	te

6.

to	ri	au
<u>au</u>	ma	to
<u>vier</u>	teit	ten

7.

li	kan	ris
<u>se</u>	ta	ci
tant	cre	<u>sol</u>

8.

<u>com</u>	zi	bi
le	ka	<u>mu</u>
na	tie	ten

5. absolute
journalisten

6. automaten
autoriteit

7. secretaris
sollicitant

8. combinatie
muzikale

Wat lees je?

1 dit

2 zijn

3 ma

4 gi

5 sche

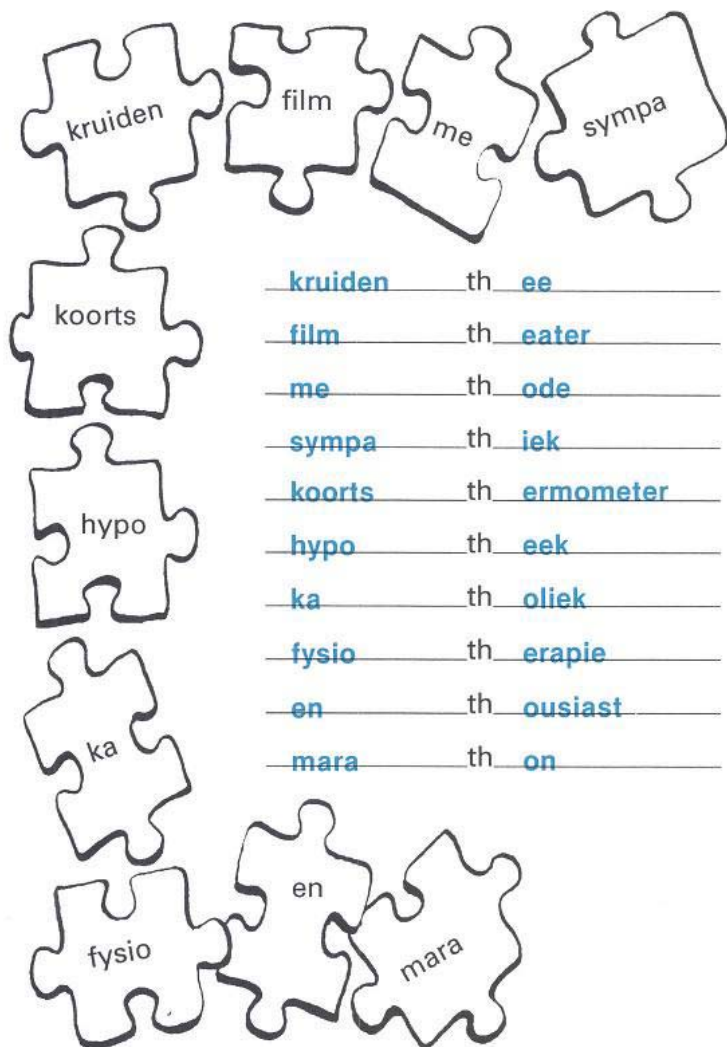
6 vier

7 kan

8 ten

1. Pak steeds een puzzelstukje van links en een puzzelstukje van rechts en maak er samen met de *th* in het midden een woord van.

2. Vul de vier -theek- woorden van boven naar beneden in.

1. Hier haal je medicijnen.
2. Hier leen je boeken.
3. Hier huur je films.
4. Hier kun je lekker dansen.

1	2	3	4
a	b	v	d
p	i	i	i
o	b	d	s
t	l	e	c
h	i	o	o
e	o	t	t
e	t	h	h
k	h	e	e
	e	e	e
	e	k	k
	k		

Meneer Groot is nog in dromenland als hij opschrikt van een vreemd geluid. Het komt van beneden, uit de wc. Het lijkt wel het geluid van een huilende baby.

Bij het openen van de wc-deur krijgt meneer Groot de schrik van zijn leven. In het wc-raampje hangt een dikke inbreker van middelbare leeftijd. De man is de wanhoop nabij. Hij zit klemvast. Hij kan niet meer voor- of achteruit. Waarschijnlijk heeft hij daar de halve nacht zo gehangen met zijn hoofd half boven de pot van de wc. Duidelijk is dat zijn plan in het water is gevallen.

De politie heeft hem met man en macht moeten bevrijden en in verzekerde bewaring gesteld.

2. De inbreker is de *wanhoop* nabij. Hij is *wanhopig*. Wat hoort er zo bij:

van glas glazig

noodlot noodlottig

venijn venijnig

pracht prachtig

vrek vrekkig

humeur humeurig

pret prettig

grap grappig

1. Vul het juiste woord in. Kies uit:

baren - betrappen - treffen - schenden - stellen - klaren - kampen

op heterdaad betrappen

een klus klaren

met problemen kampen

maatregelen treffen

een daad stellen

zorgen baren

een bestand schenden

3. In het verhaal staan een paar uitdrukkingen. Zoek die op en schrijf ze bij de juiste woorden.

wanhopig. Hij is de wanhoop nabij.

slapen. Hij is in dromenland.

ontsteltenis. Hij krijgt de schrik van zijn leven.

mislukken. Zijn plan is in het water gevallen.

vereende kracht. Met man en macht.

opsluiten. Hij wordt in verzekerde bewaring gesteld.

Zet de letters in de goede volgorde en je weet wat je moet invullen.

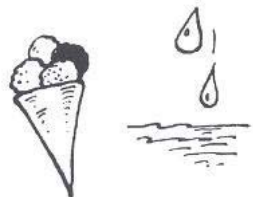
1. Een ander woord voor voetpad.
2. Een laag huis.
3. Iemand met wie je samenwerkt.
4. Bij een voetbalwedstrijd zit hij naast het veld.
5. Een lekker etentje.
6. Een grapjas.
7. Een doelverdediger.
8. Werkt in een ziekenhuis.
9. Er zwemmen vissen in.
10. Hier kun je schilderijen bewonderen.
11. Speurneus van de politie.
12. Zitten in een vliegtuig.
13. Lange smalle groente.
14. Bestuurt een auto.
15. Een soldaat.
16. Staat in de meeste landen bij de grens.
17. Een weg over een weg.
18. Hier koop je een bril of lenzen.
19. Hier speel je tennis mee.
20. Ga je bekijken in een museum.
21. Krijg je bij een verjaardag.

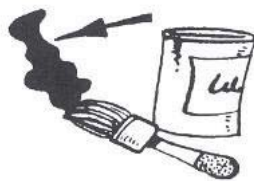
1. rottori	<u>trottoir</u>
2. nauwblog	<u>bungalow</u>
3. pretnar	<u>partner</u>
4. ritrena	<u>trainer</u>
5. nierd	<u>diner</u>
6. wolnc	<u>clown</u>
7. rekpee	<u>keeper</u>
8. ghcuirr	<u>chirurg</u>
9. maaruuq	<u>aquarium</u>
10. seummu	<u>museum</u>
11. heerrrccehu	<u>rechercheur</u>
12. sapsasiern	<u>passagiers</u>
13. greessap	<u>asperges</u>
14. fuurhafec	<u>chauffeur</u>
15. ritimali	<u>militair</u>
16. nouade	<u>douane</u>
17. ciavudt	<u>viaduct</u>
18. tiponice	<u>opticien</u>
19. kartec	<u>racket</u>
20. hierdijcls	<u>schilderij</u>
21. tatatierk	<u>traktatie</u>

Los de rebus op. De regels lopen gewoon door.

ijswater

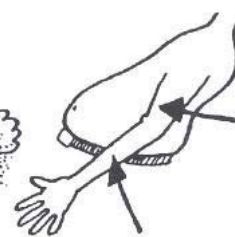
waterverf

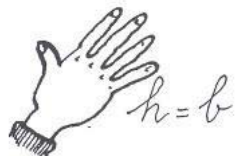
verf winkel

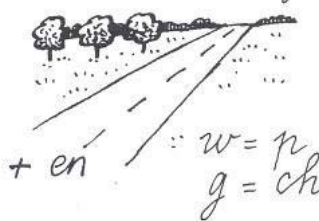
winkelstraat

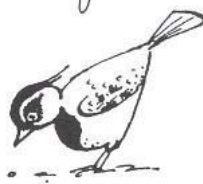
straatarm

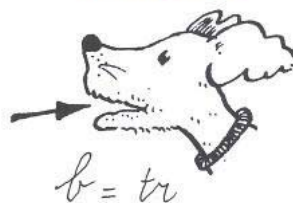
arm band

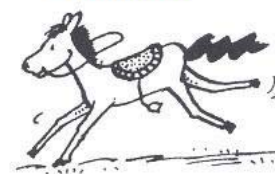
bandenpech

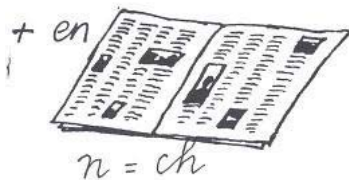
pechvogel

vogeltrek

trekpaard

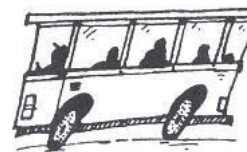
paardenkracht

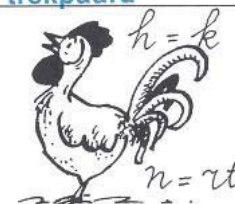
krachtsport

sportauto

autobus

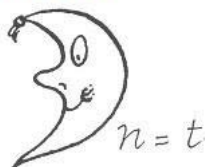
buskaart

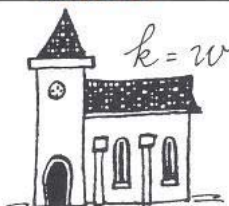
kaartspel

spelregel

regelmaat

maatwerk

werkkamer

Steeds meer mensen houden van verantwoord opruimen. Lege flessen? Hup in de glasbak; tenzij er statiegeld op zit natuurlijk. Oude medicijnen? Terug naar de apotheek. Appelschillen? In de GFT-bak. Zo gooien we heel wat weg, ongeveer zeven kilo per persoon per week. Gelukkig kan het groente-, fruit- en tuinafval gecomposteerd worden. En dat is toch al gauw zo'n 175 kg per persoon per jaar, dus de helft van al ons afval. Van het oude papier wordt maar liefst 90% in kringlooppapier omgezet, nadat het is opgehaald door scholen, sportclubs en dergelijke. Ook kapotte kleren en oude schoenen kunnen gerecycled worden. Dat hergebruik lukt echter niet met medicijnen, oude batterijen, cosmetica-resten en oude verf. Dat klein chemisch afval wordt voor een groot deel verbrand. Helaas komen er dan wel giftige stoffen in de lucht.

1. Wat is „verantwoord” opruimen?

- ☐ dat je er goed over hebt nagedacht
- ☐ dat je er niet voor hoeft te betalen
- ☐ dat je antwoord terugkrijgt
- ☐ dat je alles in de glasbak doet.

2. Wat betekent GFT-afval?

Groente-, fruit- en

tuinafval

3. Hoeveel vuil gooien we gemiddeld per jaar per persoon ongeveer weg?

ongeveer 350 kg ($52 \times 7 = 364$ kg)

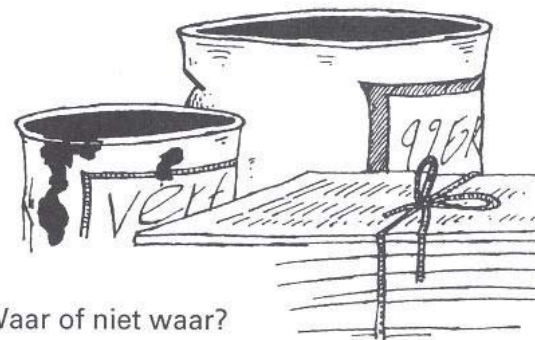

4. Noem vier soorten klein chemisch afval.

1. medicijnen
2. batterijen
3. cosmetica-resten
4. oude verf

5. Noem twee andere woorden voor *recycling*.

1. hergebruik
2. kringloop

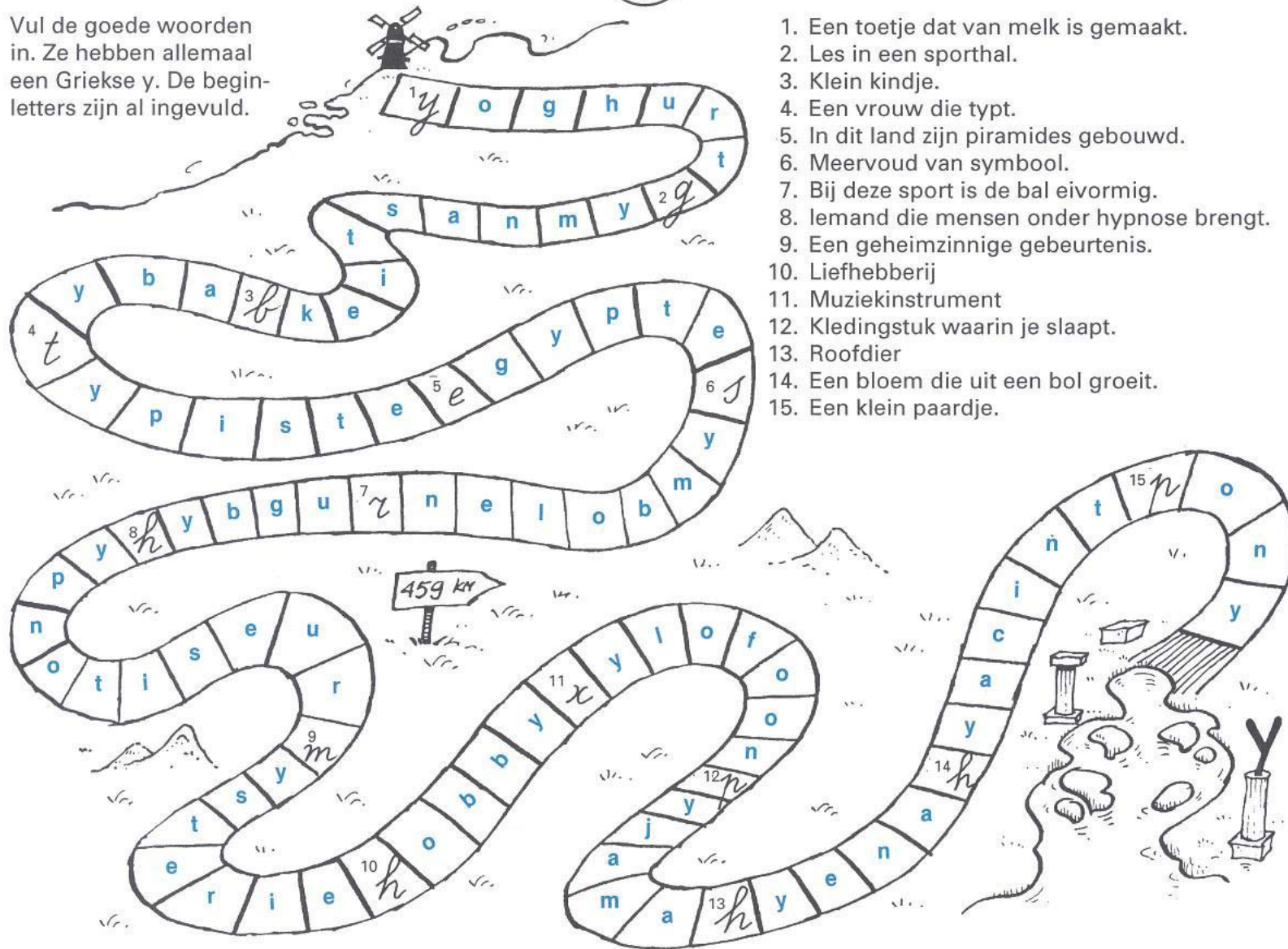
6. Waar of niet waar?

Kleur de „ware” rondjes.

- ☐ Al het oude papier wordt gerecycled.
- ☐ Statiegeldflessen horen niet in de glasbak.
- ☐ In de GFT-bak mag wel gras.
- ☐ Het verbranden van chemisch afval is ongevaarlijk.

Vul de goede woorden in. Ze hebben allemaal een Griekse y. De beginletters zijn al ingevuld.

1. Een toetje dat van melk is gemaakt.
2. Les in een sporthal.
3. Klein kindje.
4. Een vrouw die typt.
5. In dit land zijn piramides gebouwd.
6. Meervoud van symbool.
7. Bij deze sport is de bal eivormig.
8. Iemand die mensen onder hypnose brengt.
9. Een geheimzinnige gebeurtenis.
10. Liefhebberij
11. Muziekinstrument
12. Kledingstuk waarin je slaapt.
13. Roofdier
14. Een bloem die uit een bol groeit.
15. Een klein paardje.

Je zult ze maar lekker vinden: duizendpoten, slakken, pissebedden en regenwormen. Toch eten mollen bijna niets anders. Met hun mond trekken ze de regenwormen tussen de nagels van hun voorpootjes door, zodat die beestjes¹ zonder aarde naar binnen kunnen worden gewerkt. Zo eet elke mol iedere dag zijn eigen gewicht aan voedsel; zo'n 80 tot 120 gram. Vooral in de herfst zie je overal molshopen verschijnen. Dan² graven de mollen elke dag gangen van zo'n 10 à 20 meter. De molshopen dienen daarbij als luchtkokers.

Mollen zijn vrijwel blind. Hun tastzin daarentegen is heel sterk ontwikkeld. Op hun spitse snuitjes zitten duizenden tastknopjes, zodat ze hun prooidiertjes in de aarde kunnen vinden. Zijn dikke pels houdt de mol warm. Zijn neusgaten en ooropeningen kan hij afsluiten, zodat hij geen last heeft van vocht en zand. En zijn kleine voorpootjes lijken op scheppen, waarmee³ hij per minuut wel 20 cm gang kan graven. Dat hij zo blind is als een mol is voor dit diertje⁴ dus geen bezwaar.

1. Wat wordt er bedoeld met?

die beestjes¹ regenwormen

Dan² in de herfst

waarmee³ zijn kleine voorpootjes

dit diertje⁴ de mol

2. Mollen zijn vrijwel blind. Hun tastzin daarentegen is heel sterk ontwikkeld. Welke twee zinnen zijn goed?

- ☐ Mollen zijn sterk en hebben zin om te voelen.
- ☐ Omdat mollen niet goed kunnen zien, vinden ze voelen leuk.
- ☐ Mollen kunnen niet goed zien, maar wel goed voelen.
- ☐ Het zintuig om te voelen werkt heel goed bij een mol.
- ☐ Door hun ontwikkeling kunnen mollen niet goed zien en voelen.

3. Eén zin klopt er. Welke?

- ☐ een mol weegt ongeveer 200 gram
- ☐ een mol graaft alleen in de herfst
- ☐ regenwormen eten graag mollen
- ☐ een mol graaft met zijn voorpoten

4. Vul maar in:

zo blind als een mol

zo doof als een kwartel

zo glad als een aal

zo nijdig als een spin

zo rood als een kreeft

1. Vervang de schuin gedrukte woorden door andere. Denk aan de volgende woorden: *enthousiast* - *verliezen* - *overdreven* - *gieten* - *winnen*

1. Bij voetballen *lijdt* ons eerste elftal zelden een *nederlaag*.

Ze verliezen bijna nooit.

2. Integendeel, ze *behalen* meestal de overwinning.

Ze winnen meestal.

3. Alleen als het water *met bakken uit de hemel komt*, maken ze uitglijders.

Maar dan moet het echt gieten van de regen.

4. Toch zie je dan ook *geestdriftige* supporters langs de lijn.

Ze moedigen de spelers enthousiast aan.

5. Dat vind ik dan soms wat *buitensporig*.

Vind je dat ook niet wat overdreven?

2. Onderstaande woorden passen telkens in twee zinnen. Vul maar in.
verslagen - *kritiek* - *asiel* - *genoten*

1. De reporter heeft de wedstrijd enthousiast verslagen

2. Onze buurman is een nare man; hij heeft overal kritiek op.

3. Vluchtelingen zijn in Nederland verplicht om asiel aan te vragen.

4. We hebben intens genoten van de musical.

5. In die wedstrijd werden we door onze tegenstanders verslagen

6. In het asiel voor zeehonden worden de dieren liefdevol verzorgd.

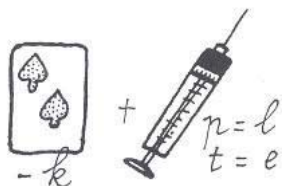
7. Ron zit in groep acht en heeft dus acht jaar onderwijs genoten

8. De toestand van de patiënt is heel kritiek

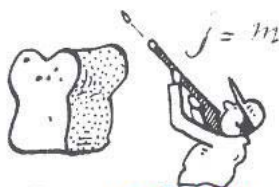

Los de rebus op en ga het alfabet langs.

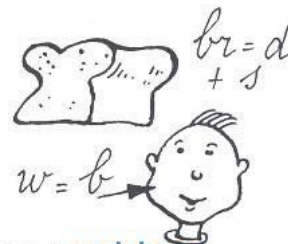
Een a **artsluie**
poes

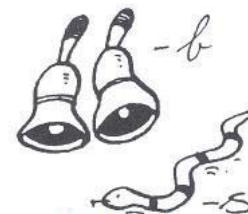
Een b **roodmager**
kind

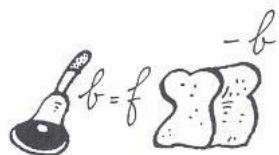
Een c **itroengeel**
kleurtje

Een d **oodsbang**
jongetje

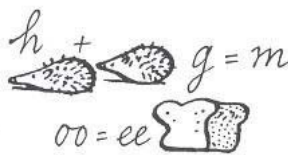
Een e **llenlang**
verhaal

Een f **elrood**
vaasje

Een g **rasgroen**
weiland

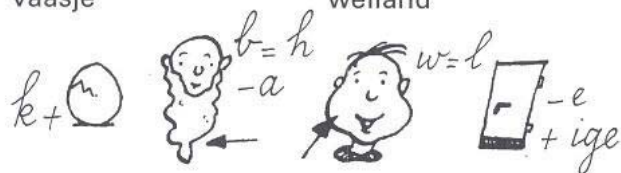

Een h **emelsbreed**
verschil

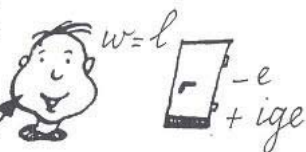

Een i **nktzwarte**
lucht

De j houdt pauze.

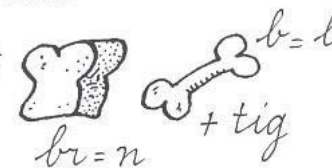
Een k **eihard**
schot

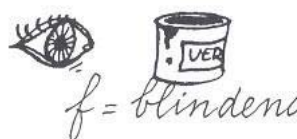
Een l **angdurige**
geschiedenis

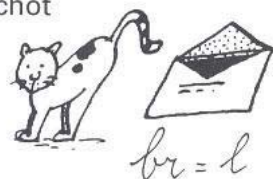
Een m **uisstille**
omgeving

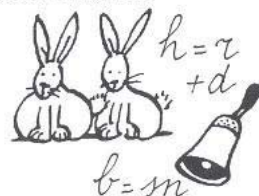
Een n **oodlottig**
ongeval

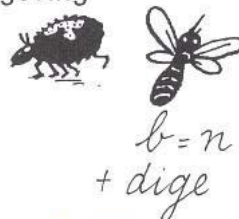
Een o **ogverblindend**
licht

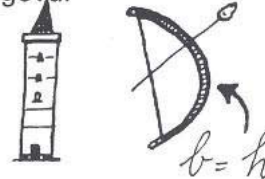
Een p **oeslief**
verhaal

Een r **azendsnel**
resultaat

Een s **pinnijdige**
man

Een t **orenhoog**
gebouw

De u rust uit.
Voor de q, v, w, x, y
en z is geen plaats.

A Verzamelnaam voor allerlei sporten: hardlopen, speerwerpen, hoogspringen, enzovoort. *etlkeita*

B Theater waar men films draait. *sooopcib*

C Geldinzameling. *eclocet*

D Iemand die voor het eerst ergens aan meedoet. *batundet*

E Besmettelijke ziekte die zich snel verspreidt. *meidepei*

F Rode vrucht. *bromfosa*

G Legeraanvoerder. *graaneel*

H Geschiedenis. *riethosi*

I Gehandicapte. *vieldina*

J Iemand die juwelen verkoopt. *wielruje*

K Grote hoeveelheid geld. *pakilaat*

L Toestel dat licht geeft. *naltraan*

M Gevoel voor muziek. *limuzaak*

Vul de woorden in. Achter elke omschrijving vind je de letters van het woord. Ze staan wel door elkaar.

A	t	l	e	t	i	e	k
B	i	o	s	c	o	o	p
C	o	l	e	c	t	e	
D	e	b	u	t	a	n	t
E	p	i	d	e	m	i	e
F	r	a	m	b	o	s	
G	e	n	e	r	a	a	l
H	i	s	t	o	r	i	e
I	n	v	a	l	i	d	e
J	u	w	e	l	i	e	r
K	a	p	i	t	a	a	l
L	a	n	t	a	a	r	n
M	u	z	i	k	a	a	l

N	i	c	o	t	i	n	e
O	z	o	n	l	a	a	g
P	l	a	n	k	t	o	n
Q	u	o	t	i	e	n	t
R	e	g	e	r	i	n	g
S	t	e	e	n	b	o	k
T	e	l	e	f	o	o	n
U	i	t	g	e	v	e	r
V	i	t	a	m	i	n	e
W	e	r	k	l	o	o	s
X	y	l	o	f	o	o	n
IJ	z	e	r	e	r	t	s
Z	u	i	d	p	o	o	l

N Schadelijke stof in sigaretten. *conetini*

O Bescherm laag rondom de aarde. *gaalzoen*

P Kleine plantjes en diertjes waarmee de walvis zich voedt. *klopantn*

Q Uitkomst van een deelsom. *tiëngtou*

R Club van ministers. *ringeger*

S Dier in de bergen. *kostbeen*

T Toestel waarmee je op verre afstand met iemand kunt praten. *felnoote*

U Iemand die boeken uitgeeft. *gitveure*

V Gezonde stof voor je lichaam. *mateivin*

W Zonder werk. *kerswool*

X Instrument dat je met hamertjes bespeelt. *noofolux*

IJ Delfstof waarin ijzer voorkomt. *zeerijts*

Z Koud gebied op aarde. *loopdizu*

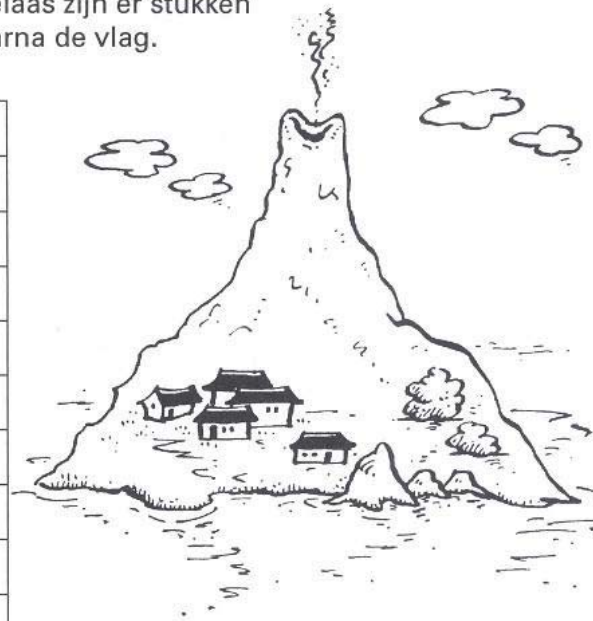

Schrijf de letters uit de cijfervakjes op de goede plaats.

Hieronder kun je lezen hoe de vlag van Vulkanië moet worden gekleurd. Helaas zijn er stukken uit het verhaal weggevallen. Zet alles weer op de goede plaats en kleur daarna de vlag.

d	e	v	l	a	g	u	i	t	h	e	t	l	a	n	d	d	e
r	v	u	l	k	a	n	e	n	h	e	e	f	t	d	r	i	e
f	e	l	g	e	k	l	e	u	r	d	e	b	a	n	e	n	k
l	e	u	r	d	e	e	e	r	s	t	e	r	o	o	d	d	e
t	w	e	e	d	e	g	e	e	l	d	e	d	e	r	d	e	g
r	o	e	n	d	e	v	u	l	k	a	a	n	i	n	h	e	t
m	i	d	d	e	n	g	e	e	f	j	e	e	e	n	b	r	u
i	n	e	k	l	e	u	r	e	n	t	e	n	s	l	o	t	t
e	n	o	g	e	v	e	n	d	i	t	l	a	a	t	d	e	c
i	r	k	e	l	m	a	a	r	l	e	k	k	e	r	w	i	t

b	a	n	e
r	o	o	d
d	e	r	d

t	w	e	e
r	o	e	n
m	i	d	d

f	j	e	e
---	---	---	---

a	n
---	---

d	e
w	i

e	e
g	e

l	a	g	u
---	---	---	---

n	b
---	---

u	r
e	n

t	l
e	k

i	r	k	e
---	---	---	---

l	g
---	---

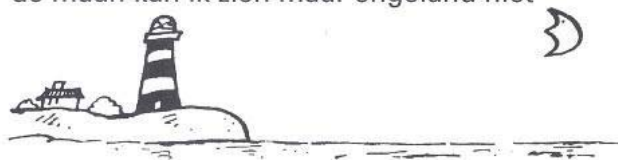

Esthers computer werkt niet goed. Hoofdletters, komma's, dubbele punten, aanhalingstekens en gewone punten zie je wel op het scherm van de computer. Maar op de uitdraai van de printer zie je daar niets van. Maak de tekst maar goed.

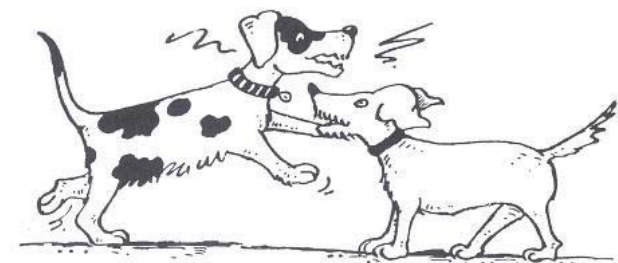
dichtbij

wat is er dichterbij vraagt esther aan rianne is dat de maan of engeland de maan antwoordt rianne esther kijkt verbaasd en vraagt hoe kom je daar bij heel gemakkelijk lacht rianne de maan kan ik zien maar engeland niet

bang

ron ziet robbert aan komen rennen hé stop eens roept hij robbert hijgt en zegt ik zag twee honden vechten en ik was bang dat ze mij zouden gaan bijten je bent een bangerik zegt ron robbert antwoordt verontwaardigd ik zou jou wel eens hebben willen zien blijven staan kijken

Dichtbij

„Wat is er dichterbij?” vraagt Esther
aan Rianne. „Is dat de maan of Engeland?”

„De maan,” antwoordt Rianne.

Esther kijkt verbaasd en vraagt: „Hoe

kom je daarbij?”

„Heel gemakkelijk,” lacht Rianne. „De maan

kan ik zien, maar Engeland niet!”

Bang

Ron ziet Robbert aan komen rennen.

„Hé, stop eens!” roept hij. Robbert hijgt

en zegt: „Ik zag twee honden vechten

en ik was bang dat ze mij zouden gaan bijten.”

„Je bent een bangerik,” zegt Ron.

Robbert antwoordt verontwaardigd:

„Ik zou jou wel eens hebben willen

zien blijven staan kijken!”

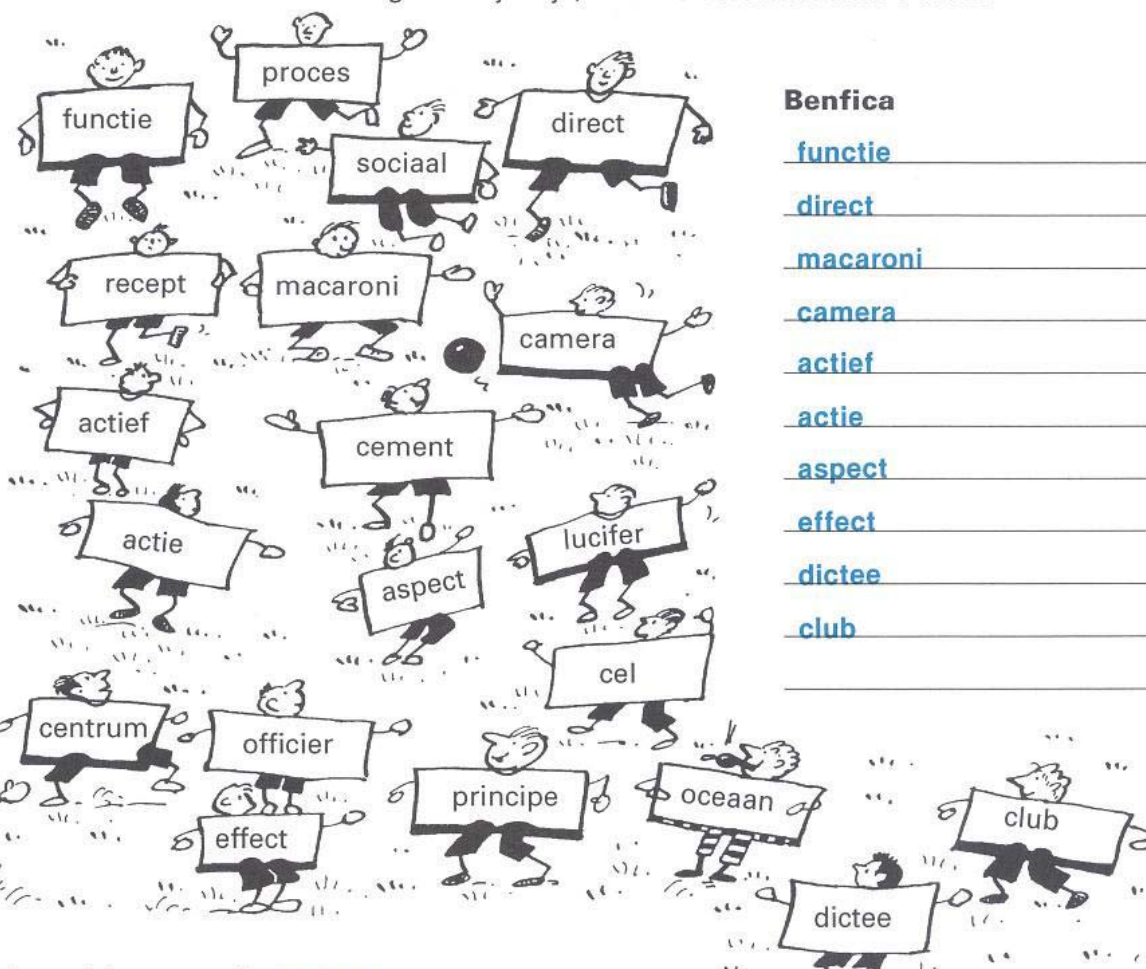

In de finale van de Europacup spelen Barcelona (Spanje) en Benfica (Portugal) tegen elkaar. Hoewel het buitenlandse clubs zijn, kom je Nederlandse namen tegen.

Bij Barcelona klinkt de c-naam als een s. Kleur die spelers blauw en zet ze in de goede rij! Bij Benfica klinkt de c-naam als een k. Kleur die spelers rood en zet ze in de goede rij! O ja, de scheidsrechter heet Succes.

Barcelona

proces
sociaal
recept
cement
lucifer
cel
centrum
officier
principe
oceaan
precies

Benfica

functie
direct
macaroni
camera
actief
actie
aspect
effect
dictee
club

Van welke club is er iemand uit het veld gestuurd? Benfica

Mevrouw Bouwman vertelt aan iedereen: „Drie weken geleden heb ik¹ bij de firma Boelens een kruimelzuiger gekocht. Van zo'n apparaat² mag je verwachten dat het de kruimels opzuigt. Maar dat was niet het geval met mijn exemplaar. Deze³ blies de kruimels alle kanten op. Ik heb de gebruiksaanwijzing nog een keer goed bestudeerd, maar ik kwam er niet uit. Ik ben daarom teruggegaan naar de winkel. Maar daar⁴ wilde men er niet eens serieus naar kijken en wat nog erger was, ten overstaan van de hele zaak werd ik ook nog onbeschoft behandeld. Ze zeiden zoiets als: „Nou mevrouwtje, u zult wel het verkeerde knopje ingedrukt hebben.” Diezelfde dag nog ben ik naar de winkel van Alewijn gegaan. Die hebben het apparaat onderzocht en het⁵ meteen in orde gemaakt. Gratis. Daar⁶ weten ze tenminste nog wat het betekent: de klant is koning.”

1. Wat betekent *de klant is koning*?

- ☐ daar word je fatsoenlijk behandeld.
- ☐ daar wordt de rode loper voor je uitgelegd.
- ☐ daar koopt de koningin ook altijd.
- ☐ daar mag je tenminste klagen.

2. Wat wordt er bedoeld met:

ik¹ mevrouw Bouwman

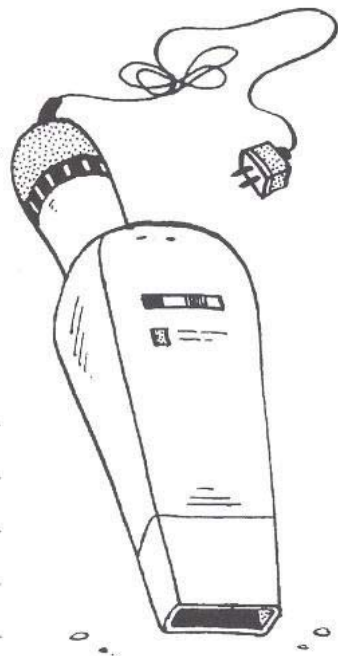
apparaat² een kruimelzuiger

Deze³ mijn exemplaar

daar⁴ de winkel (van Boelens)

het⁵ het apparaat

Daar⁶ in de winkel van Alewijn

3. „Ik heb de gebruiksaanwijzing nog een keer goed bestudeerd, maar ik kwam er niet uit.” Welke zin betekent hetzelfde?

- ☐ Omdat ik de gebruiksaanwijzing nogmaals heb bestudeerd, kwam ik er niet uit.
- ☐ Ik had de gebruiksaanwijzing maar één keer bestudeerd, maar snapte het niet.
- ☒ Hoewel ik de gebruiksaanwijzing twee keer heb bestudeerd, snapte ik niet wat ik fout deed.
- ☐ Hoewel ik voor de tweede keer de gebruiksaanwijzing heb bestudeerd, heb ik het probleem zelf opgelost.

4. Welke twee woorden betekenen hetzelfde als *onbeschoft*. Zet daar maar een kringetje omheen.

grof - beleefd - onaardig - hoffelijk -
prettig - brutaal - galant - fatsoenlijk

5. Waarom vertelt mevrouw Bouwman dit verhaal?

- ☐ ze wil graag reclame maken voor de firma's Boelens en Alewijn.
- ☐ ze wil reclame maken voor kruimelzuigers.
- ☐ ze wil juist antireclame maken voor de firma Boelens.
- ☐ ze wil nooit meer een kruimelzuiger.

Verander de woorden zo, dat ze goed in de zin passen. Voorbeeld:
steen De *stenen* vloer van het restaurant.

1. Naar het restaurant

glas Door de gl azen deur kwamen Annemarie en Ivo het restaurant binnen. Een kelner begeleidde hen naar een houten tafel voor twee personen. De gedekte tafel zag er mooi uit. Een kandelaar met brandende linnen kaarsen en verse bloemen stonden op het linnen tafellaken. Annemarie bestelde het door de aanbevelen kelner aanbevolen menu. Ivo koos voor een ander menu van de uitgebreide kaart. Ze dronken kristal wijn uit kristallen glazen. Na het eten groot wilden ze graag de grote keuken eens van binnen bekijken. Dat mocht van de chef-kok.

2. In de keuken

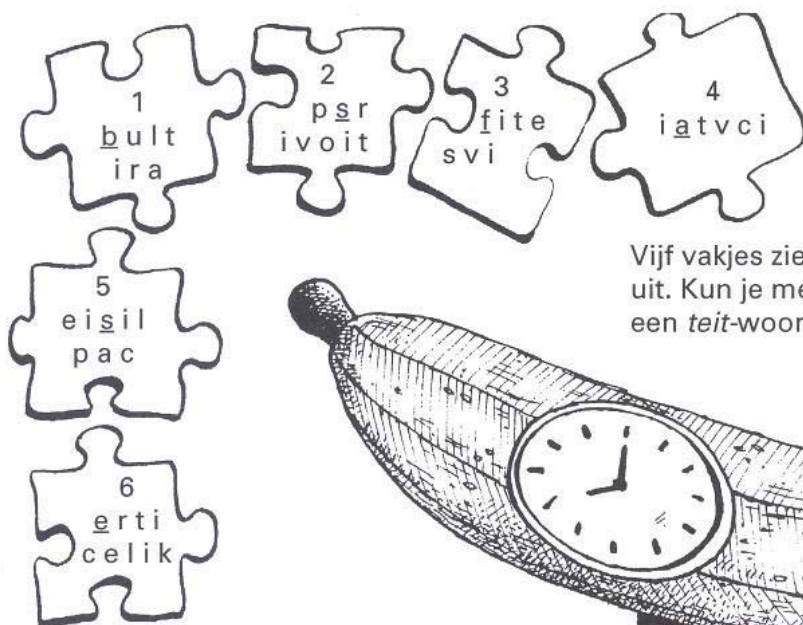
heerlijk In de keuken werden diverse heerlijke maaltijden klaargemaakt. Er lagen gekookte aardappels op een schaal met een klontje gesmolten boter erop en een takje dille. Gelukkig waren het geen aanbranden aangebrande aardappels geworden.

braden Annemarie en Ivo proefden een stukje van het gebraden vlees. Het was heerlijk van smaak. pellen Gepelde eieren werden in plakjes op de salade gelegd. Er was ook een visshotel snipperen besteld. Een gesnipperd uitje werd bij de vis gedaan. Er bakken lag gebakken paling op een schaal met roken gerookte makreel klaar. Annemarie en Ivo weten nu wat ze later willen worden: kok.

1. In de puzzel moet je acht woorden invullen die op *teit* eindigen. In de vakjes voor de puzzel zijn de letters wat door elkaar geraakt. Maak er weer goede woorden van en vul ze maar in.

1.	f	r	u	t	a	l	i	t	e	i	t		
2.	s	p	o	r	t	i	v	i	t	e	i	t	
3.	f	e	s	t	i	v	i	t	e	i	t		
4.		a	c	t	i	v	i	t	e	i	t		
5.	s	p	e	c	i	a	l	i	t	e	i	t	
6.	e	l	e	k	t	r	i	c	i	t	e	i	t

Vijf vakjes zien er wat bijzonder uit. Kun je met deze letters nog een *teit*-woord maken?

p u b e r t e i t

2. Wie kent de juiste tijd/teit?
Maak de woorden maar goed af.

maal <u>tijd</u>	identi <u>teit</u>	capaci <u>teit</u>	rivali <u>teit</u>
stommi <u>teit</u>	leef <u>tijd</u>	kwanti <u>teit</u>	zomer <u>tijd</u>
al <u>tijd</u>	reali <u>teit</u>	werk <u>tijd</u>	stabili <u>teit</u>
populari <u>teit</u>	solidari <u>teit</u>	tegelijker <u>tijd</u>	publici <u>teit</u>
mentali <u>teit</u>	komkommer <u>tijd</u>	rari <u>teit</u>	steen <u>tijd</u>

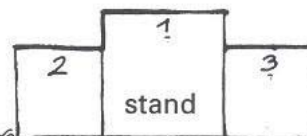
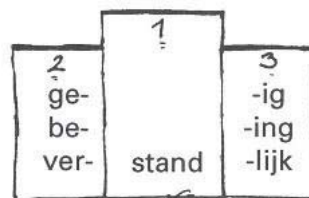
wie wint er?

25

Op het erepodium staat het „hoofdwoord” op nummer 1.

Op nummer 2 kun je kiezen uit: *ge-*, *be-*, *ver-*.

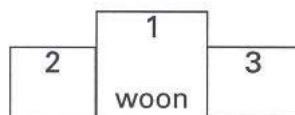
Op nummer 3 kun je kiezen uit: *-ig*, *-ing*, *-lijk*.

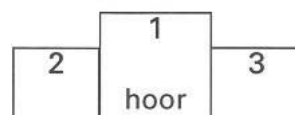
verstandig

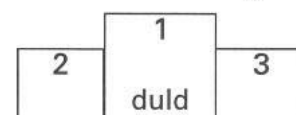
gevaarlijk

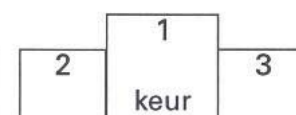
gewoonlijk

behoorlijk

geduldig

bekeuring

vergiftiging

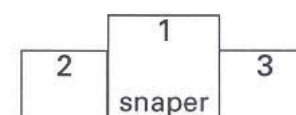
bedoeling

bezuiniging

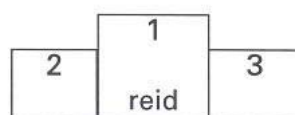
gezamenlijk

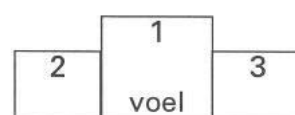
versnapering

verkleining

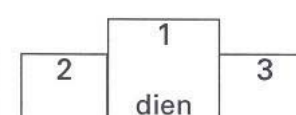
bereiding

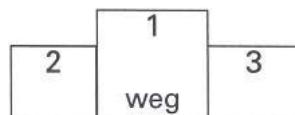
gevoelig

gewichtig

bediening

beweging

vernietiging

vergelijking

Bijna iedereen eet graag een lekker eitje. Maar waar komt zo'n kippenei eigenlijk vandaan? Van een legbatterij of uit een kippenren? En hoe prettig is het leven van een legkip eigenlijk? De dierenbescherming heeft dat allemaal uitgezocht. Die ging ook na hoeveel je moet betalen voor de verschillende soorten eieren. Kijk maar eens hiernaast.

	batterij	scharrel	gras	ecologisch
hoeveel kippen per m ²	23	7	7	5
waar?	binnen	binnen	buiten	buiten
zijn er legnesten?	nee	ja	ja	ja
zijn er zitstokken om op te slapen?	nee	ja	ja	ja
vleugelpunten afknippen verboden?	-	ja	ja	ja
snavels afknippen verboden?	nee	nee	nee	ja
krijgen ze daglicht?	nee	ja	ja	ja
prijs per ei	22 cent	29 cent	35 cent	45 cent

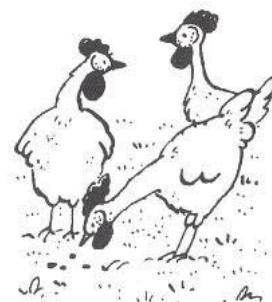
1. Waar of niet waar?
Kleur de „ware” rondjes.

- ☐ Scharrelkippen lopen lekker buiten.
- ☒ Er zitten 23 batterijkippen per m².
- ☐ Bij scharrelkippen worden de vleugelpunten afgeknipt.
- ☐ Eieren van graskippen zijn het duurst.
- ☐ Ecologisch gehouden kippen leiden een gezond leven.

2. Waarom kopen mensen eieren uit een legbatterij?

Eieren uit een legbatterij worden gekocht,

omdat die het goedkoopst zijn.

3. Bij de dierenbescherming zeggen ze: „Aan elk ei hangt een prijskaartje voor dierenwelzijn.” Welke zinnen horen daarbij?

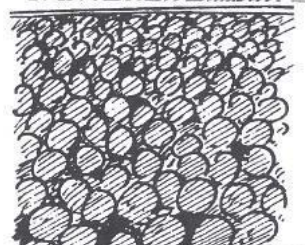
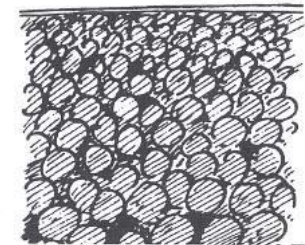
- ☐ Eieren zijn duurder als de kippen het beter hebben.
- ☐ Als je wilt dat de kippen het beter hebben, dan moet je meer voor hun eieren betalen.
- ☐ Kippen met veel vrijheid leveren goedkopere eieren.
- ☒ Goedkope eieren komen van kippen met weinig welzijn.

4. Waarom kopen steeds meer mensen eieren van ecologisch gehouden kippen, denk je?

Ze willen dat kippen een gezond leven leiden
en willen daarom voor hun eieren meer geld
betalen.

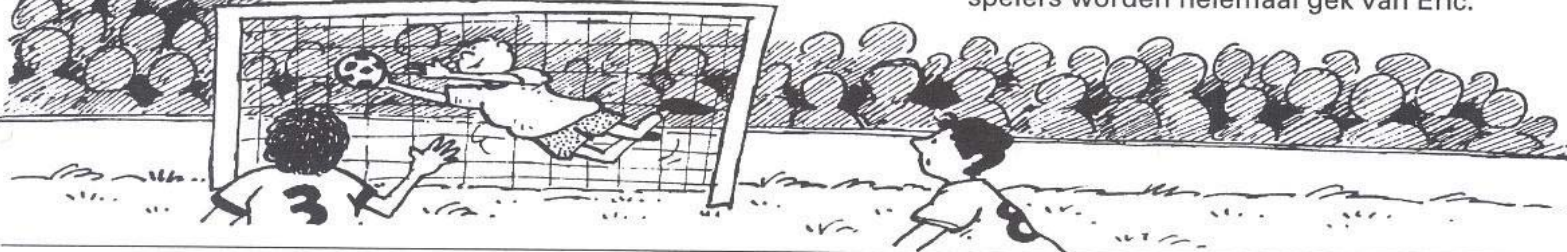
In het verhaaltje staan nogal wat woorden verkeerd geschreven. Gelukkig staan ze tussen haakjes, zodat je het woord er goed achter kunt schrijven.

Ergens in het midden van het land staat het (staadiejon) stadion van een beroemde (voetbalclup) voetbalclub. Eric is de (treenur) trainer van het eerste elftal. Het is een geweldig (tiem) team met in de (gool) goal een (fantastiese) fantastische (kiepur) keeper

Iedereen weet dat ze de hoge plaats op de ranglijst vooral aan Eric hebben te danken. Hij heeft zelfs al een aanbieding vanuit (letaalieju) Italië gekregen. Maar gelukkig heeft Eric besloten zijn (karriejeru) carrière in Nederland door te brengen. Niet alle spelers zijn daar blij mee. Hij houdt precies bij wat

zijn spelers doen. (Saavonts) 's Avonds zet hij dat allemaal in zijn (kompjoetur) computer. Soms let Eric een beetje te veel op (deetajs) details. Hij wil niet alleen weten hoe laat ze naar bed gaan, maar ook wat ze tijdens het (dienee) diner eten. (Asperjus) Asperges mogen wel gegeten worden! (Sjookoolaa) Chocola is echter ten strengste verboden. Om veiliger te reizen, moet iedereen voortaan met de (taksie) taxi naar de (treening) training komen. De (ootoo) auto mag alleen in het (wiekent) weekend gebruikt worden. Nu wil Eric zelfs weten hoe vaak iedereen naar het (twalet) toilet gaat. Sommige spelers worden helemaal gek van Eric.

Geef je jullie kat kattenbrokjes? Op het pak kun je het volgende lezen:

Gebruiksaanwijzing. U kunt de brokjes op twee manieren geven:

1. Katten houden ervan de hele dag (en ook 's nachts) kleine beetjes te eten. Zorg dus dat het etensbakje gevuld is.
2. Meng de brokjes met een beetje warm water, bouillon of melk. Dat is vooral erg goed voor jonge katjes en wanneer uw kat weinig drinkt. Omdat droge brokjes weinig water bevatten, zal uw kat meer drinken. Zorg daarom altijd voor voldoende vers drinkwater.

Hoeveelheden per dag. Volwassen katten ongeveer 70 g (= 1 kopje/bakje) per dag. Actieve katten eten meer dan rustige. Jonge katjes (3 - 6 weken) kunt u het beste 4x per dag een kleine portie geven, geweekt in wat melk.

1. Hoeveel brokjes moet een volwassen kat krijgen?

- ☐ 70 kg per dag
- ☐ een kopje met 7 g
- ☐ 4x per dag
- ☒ 70 g per dag

2. Waar of niet waar? Kleur de twee goede rondjes.

- ☒ Katten vinden zowel droge, als geweekte brokjes lekker.
- ☒ Jonge katjes kun je het beste 3 - 6 kopjes per dag geven.
- ☐ Heel oude katten hoeven alleen 4x per dag een kleine portie.
- ☐ 's Nachts hoeft een gezonde kat niets te eten.
- ☐ Bij het etensbakje met brokjes moet een bakje water staan.

3. Mies is een bedaarde oude poes. Zij slaapt de hele dag. Panther zie je daarentegen steeds ravotten en rennen.

Kleur de rondjes van de goede zinnenetjes.

- ☐ Mies lust wel een ons brokjes per dag.
- ☐ Panther eet bijna twee bakjes per dag leeg.
- ☐ Panther en Mies eten samen de gemiddelde hoeveelheid brokjes voor twee katten.

4. Poezen lopen vaak zonder geluid te maken. Ze lopen *geluidloos*. Hoe noem je:

- zonder pijn nijnloos
- zonder adem ademloos
- zonder hoop hopeloos
- zonder einde eindeloos
- zonder leven levenloos
- zonder slaap slapeloos
- zonder kinderen kinderloos
- zonder werk werkeloos (werkloos)

En wat is:

- bomvol heel erg vol
- vreugdevol met veel vreugde
- talentvol met veel talent

Vul de woorden zo in, dat ze goed passen in de zin. Bijvoorbeeld: *groot* kan *groot*, *groter* of *grootst* worden.

1. indrukwekkend
2. beroemd
3. ongeduldig
4. lang
5. hard
6. luid
7. schitterend
8. oorverdovend
9. enthousiast
10. gek
11. donker
12. weinig
13. spannend
14. groot
15. prachtig
16. geweldig

Er is een ¹ indrukwekkend aantal mensen op het popconcert aanwezig. Eén van de ² aller beroemdste popgroepen van de wereld zal gaan optreden. De mensen worden steeds ³ ongeduldiger, omdat de muzikanten op zich laten wachten. Chris en Karin kunnen bijna niet ⁴ langer wachten. Chris gilt het ⁵ hardst om de muzikanten op het podium te krijgen. Het klappen van de mensen wordt steeds ⁶ luider. Opeens zijn er ⁷ schitterende lichteffecten en er klinkt een ⁸ oorverdovend geluid. Het concert barst los. Karin wordt steeds ⁹ enthousiaster ze vind het helemaal te ¹⁰ gek. Plotseling valt het licht uit. Het is opeens ¹¹ donker. Chris en Karin kunnen steeds ¹² minder om zich heen zien. Het wordt wel steeds ¹³ spannender. Dan wordt er omgeroepen dat de lichtinstallatie kapot is gegaan. Het concert wordt afgelast. Dat is wel de ¹⁴ grootste afknapper die Chris en Karin ooit hebben meegemaakt. Dit had immers het grootste ¹⁵ prachtigste, ¹⁶ geweldigste concert van hun leven moeten worden!

Mister **X** vraagt jullie hulp voor een speciale opdracht. Hij moet in het onderstaande verhaal de **X**-woorden opsporen. De woorden hebben zich vermomd in hun **KS**-kostuum en zich gemengd onder het gewone lettervolk. Ontmasker ze, zet er een streep onder en schrijf ze op.

Dit is het vernieuwde examen voor een detective. Straks zal bekend zijn of dit eksperiment is geslaagd.

Lees eerst de tekst van de handleiding. Stop een paar explosieven onder je oksels en neem daarna een taksi. Na maximaal drie minuten druk je één keer op de clakson. Ga daarna rechtstreeks op ekscursie naar het exklusieve sportcomplex en meld je bij de boksers. Laat niks merken en wees ekstra voorzichtig. Als je daar alles hebt onderzocht, ga je naar de lukse kantine waar twee verkliksters moeten rondlopen. Die hebben zich verkleed als heksen met een ekster op hun hoed. De een heeft een ksylofoon. De ander heeft een saksofoon. Zij spelen samen graag een foxtrot. Vermom je snel en doe alsof je een van de koks bent. Loop met een mikser naar hen toe en probeer ze te ontmaskeren. Je zult perpleks staan als je ziet wie het eigenlijk zijn. Arresteer ze onmiddellijk en accepteer geen ekscuses. Opdracht volbracht. Vanaf nu ben je een ekspert.

Mister X

examen

experiment

explosieven

taxi

maximaal

claxon

ekscursie

exklusieve

sportcomplex

extra

luxe

xylofoon

saxofoon

foxtrot

mixer

perplex

excuses

expert

1. Vul in en kies uit: *opdat - alsof - terwijl - totdat*

Het begon hard te regenen, terwijl Manon naar huis fietste. Het leek wel alsof het opeens nacht werd. Manon zocht snel een schuilplaats, opdat ze niet nat zou worden. Terwijl Manon naar boven keek, zag ze een bliksemflits. Ze telde de seconden totdat ze de donderslag hoorde en besloot te wachten totdat het onweer helemaal voorbij zou zijn.

2. Vul in en kies uit: *omdat - doordat - voordat*

Badisha wacht op de komst van haar nichtje Suleima. D oordat het vliegtuig laat van Curaçao is vertrokken, is haar nichtje te laat. Badisha moet lang wachten voordat ze het vliegtuig ziet landen. De meisjes springen een gat in de lucht omdat ze elkaar eindelijk weer zien. Badisha's dag kan niet meer stuk, omdat haar nichtje weer terug is in Nederland.

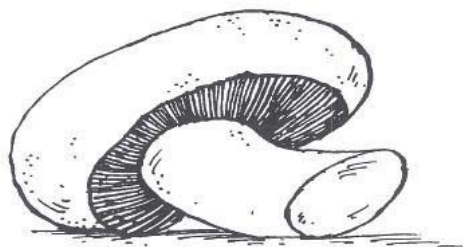
3. Vul in en kies uit: *want - zodat - voordat*

Yannick wil een computer hebben, die zijn huiswerk maakt, zodat hij zelf niets meer hoeft te doen. Maar voordat het zo ver is, zal er nog heel wat moeten gebeuren. Het is immers nog maar de vraag of die computer Yannick wel kan vervangen, want een computer kan nog altijd niet nadenken!

Op elke regel vind je een woord waarvan de letters door elkaar staan. Lees eerst de omschrijving en vul het woord daarna in.

De eerste letter staat er al. Let op: meestal staan er letters te veel. Zet de letters die je overhoudt in volgorde in de hokjes onder aan deze bladzijde. Wat lees je?

1	d	s	a	s	p	e	a	s	g	j	r	e
2	z	a	e	r	j	g	u	u	w	a	m	o
3	t	e	o	r	i	r	i	r	e	y	w	d
4	e	r	g	b	u	r	g	e	e	e	r	
5	p	t	h	g	s	m	i	a	n	i	k	o
6	m	y	g	u	e	e	u	g	s	n	a	
7	t	g	d	j	a	l	m	e	e	t	s	j
8	j	r	l	j	e	g	i	m	a	i	m	
9	e	g	a	d	a	g	h	l	u	i	t	
10	j	g	g	h	a	r	m	g	p	p	s	h
11	e	e	d	e	a	m	j	t	j	b	u	
12	j	j	r	g	u	i	p	s	a	t	t	
13	e	e	s	t	r	e	a	u	t	n	n	
14	p	l	g	u	g	a	m	t	n	e	r	d

- n assagiers
 → a quarium
 → i nterview
 → r echercheur
 → m achinist
 → c ouveuse
 → d amestoilet
 → m iljonair
 → d ouche
 → c hampignons
 → m edaille
 → j ournalist
 → r estaurant
 → c omputer

- Reizigers in bijvoorbeeld een vliegtuig (meervoud)
- Grote bak met vissen.
- Vraaggesprek.
- Iemand die werkt bij de opsporingsdienst van de politie.
- Bestuurder van een trein.
- Hierin worden te vroeg geboren baby's gelegd.
- Een wc voor vrouwen en meisjes.

- Iemand die heel erg rijk is.
- Onder deze sproeier fris je je lekker op in de badkamer.
- Eetbare paddestoelen (meervoud).
- Een gouden, zilveren of bronzen plak bij sportwedstrijden.
- Iemand die artikelen schrijft voor een krant.
- Plaats waar je lekker kunt eten.
- Modern apparaat met een toetsenbord en een beeldscherm.

d e z e

w o o r d e n

k o m e n

a l l e m a a l

u i t

h e t

b u i t e n l a n d

Evert was behoorlijk zenuwachtig. De competitiewedstrijd van vanmiddag zou tevens als selectiewedstrijd dienen. En het was de vraag of hij het volgende seizoen wel in het eerste zou mogen meespelen. De wedstrijd was erg spannend, want beide elftallen waren aan elkaar gewaagd.

Halverwege de eerste helft bracht Evert de achterstand terug tot 1 - 2. En vlak voor het einde van de tweede helft scoorde hij ook nog de gelijkmaker: 2 - 2. Dat was ook de eindstand. De wedstrijd had weliswaar gelijkspel opgeleverd, maar Evert had de sterren van de hemel gespeeld. Moe, maar voldaan ging hij naar huis.

1. Hoe verliep de wedstrijd?

- ☐ 1-0 2-0 2-1 2-2
- ☐ 1-0 1-1 2-1 2-2
- ☐ 0-1 0-2 0-3 0-4
- ☐ 1-0 1-1 2-1 3-1
- ☒ 0-1 0-2 1-2 2-2

2. De competitiewedstrijd zou tevens als selectiewedstrijd dienen. Welke twee zinnen betekenen hetzelfde? Kleur de rondjes.

- ☐ De wedstrijd was zowel een competitiewedstrijd als een selectiewedstrijd.
- ☐ De wedstrijd was tegelijkertijd een selectiewedstrijd en een competitiewedstrijd.
- ☐ De wedstrijd was tegelijk een selectiewedstrijd.
- ☐ In plaats van een competitiewedstrijd zou een selectiewedstrijd gespeeld worden.

5. Waardoor was Evert voldaan?

- ☐ Doordat hij de wedstrijd goed competitie had gespeeld.
- ☐ Doordat de wedstrijd in gelijkspel geëindigd was.
- ☒ Doordat hij uitstekend had gespeeld en twee goals had gemaakt.
- ☐ Doordat hij goed had gespeeld en de wedstrijd toch niet verloren was.

3. Evert was behoorlijk zenuwachtig. Welke vier woorden horen bij *behoorlijk*?

Zet er een rondje om. Kies uit:

- ☒ *nogal* - ☒ *in hevige mate* - ☐ *naar behoren* -
☒ *tamelijk* - ☐ *totaal* - ☐ *nimmer* - ☐ *ongeoorloofd* -
☒ *erg* - ☐ *fatsoenlijk*

4. De elftallen waren aan elkaar gewaagd. Dat betekent:

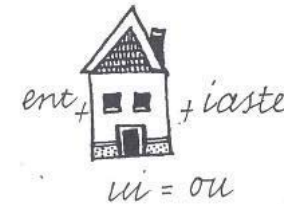
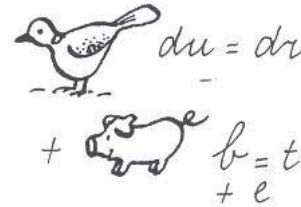
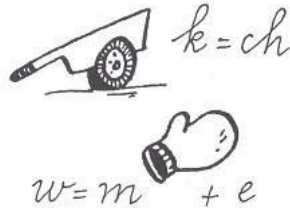
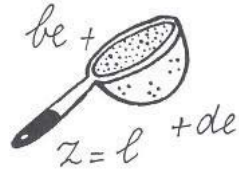
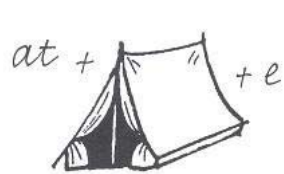
- ☐ Ze waren ongeveer even sterk.
- ☐ Ze waagden geen van beide.
- ☐ De spelers durfden niet te scoren.
- ☐ Ze wilden niet voor elkaar onderdoen.

wie zie je?

34

Los de rebus op en kijk wie het zijn.

attente

Anita

beleefde

Bas

charmante

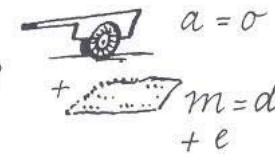
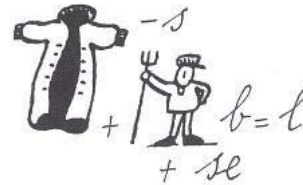
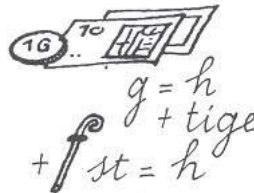
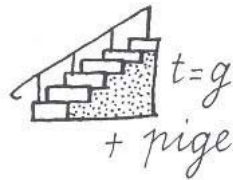
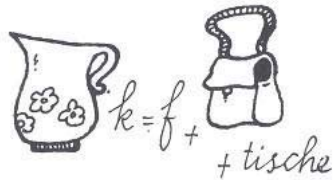
Chantal

driftige

Dirk

enthousiaste

Eline

fantastische

Faoud

grappige

Gemma

heldhaftige

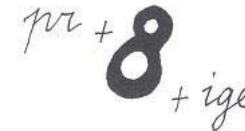
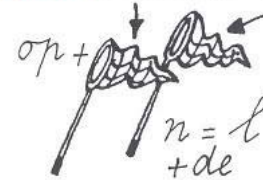
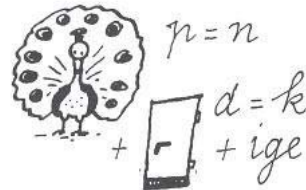
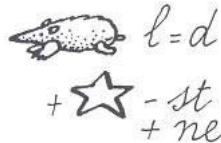
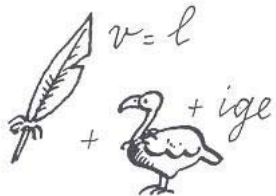
Hans

jaloerse

Johan

kordate

Kitty

leergierige

Lianne

moderne

Mohammed

nauwkeurige

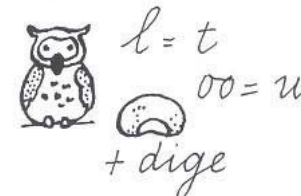
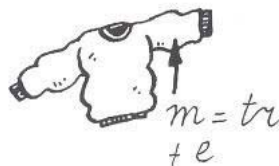
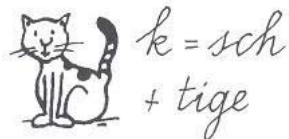
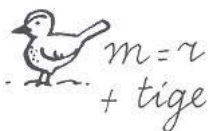
Natacha

oplettende

Ömer

prachtige

Pieter

rustige

Rowena

schattige

Saskia

trouwe

Thomas

uitbundige

Uko

zakelijke

Ziro

We missen nog: innemende Inge, vriendelijke Vera en wazige Wim.

Saskia had nauwelijks een oog dicht gedaan. Ze had de hele nacht liggen piekeren. Wat ze gedaan had, zat haar¹ erg dwars. Het ene moment had ze er verschrikkelijk spijt van. Maar het volgende ogenblik dacht ze weer hoe heerlijk het was geweest om snoep te kunnen kopen en uitdelen! Bijna iedereen uit de klas deed opeens heel aardig tegen haar. Nou, dat was ontzettend fijn. Ze wilde ook wel eens snoep kopen en uitdelen! Bijna iedereen in de klas kreeg meer zakgeld dan zij². Maar geld pikken uit je moeders portemonnaie, dat kon natuurlijk niet! Ze had besloten om alles op te biechten. Schoorvoetend liep ze de trap af naar de keuken, waar³ ze haar moeder al bezig hoorde.

1. Welke zinnen kloppen er? Kleur er de rondjes van.

- ☒ Saskia heeft op school snoep uitgedeeld.
- ☐ Haar moeder heeft Saskia geld gegeven om snoep te kopen.
- ☒ Saskia zal het waarschijnlijk niet weer doen.
- ☒ Saskia wilde ook eens het middelpunt van de belangstelling zijn.
- ☐ Saskia werd op heterdaad betrapt.

2. Wie of wat?

haar¹ Saskia

zij² Saskia

waar³ de keuken

3. Kleur de rondjes

maar. Welke zes

woorden betekenen

hetzelfde? *Geld pikken*

is geld stiekem

☐ stelen

☐ jatten

☒ onvreemden

☐ verstoppen

☒ wegpakken

☐ ophalen

☒ wegnemen

☐ opnemen

☒ jatten

☒ gappen

4. Wat is hetzelfde als:

schoorvoetend

☐ geschrokken ☒ aarzelend

☐ verlegen

opbiechten

☒ bekennen

☐ toegeven

☐ verzwijgen

spijt

☐ zonde

☒ berouw

☐ straf

5. Vul maar in.

piekeren is een soort denken

scharrelen is een soort lopen

treiteren is een soort plagen

slenteren is een soort lopen

keuvelen is een soort praten

schateren is een soort lachen

-ueel

individueel

eventueel

actueel

-iaal

geniaal

liniaal

filiaal

speciaal

collegiaal

-eaal

ideaal

-ieel

officieel

financieel

principieel

Er zijn woorden die eindigen op *-ueel*, *-iaal*, *-eaal* en *-ieel*. Zet de letters uit de kleine hokjes in het juiste vak en maak de woorden maar af.

gen-

offic-

lin-

id-

individ-

fil-

financ-

event-

spec-

act-

princip-

colleg-

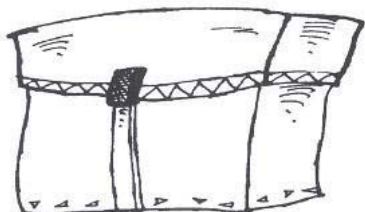
Elk woord dat je hierboven hebt ingevuld, past bij een zin. Vul maar in:

1. Hij had al een winkel, maar nu heeft hij in een ander dorp een filiaal geopend.
2. De beroemde zangeres zette speciaal voor haar een handtekening in het schrift.
3. Je moet een vulpen meenemen. Het mag eventueel ook een potlood zijn.
4. De koningin werd heel officieel ontvangen op het provinciehuis.
5. Ik meet dat met mijn liniaal.
6. Dat is geen oud krantenbericht, maar actueel nieuws.
7. Tijdens de Vierdaagse wandelen veel mensen in een groep, maar sommigen lopen individueel.
8. Funda heeft altijd van die geweldige ideeën. Nu heeft ze weer zo'n geniaal plan.
9. Iemand die zijn principes trouw blijft, noem je principieel.
10. Toen Gea van baan veranderde, ging zij er financieel op vooruit.
11. Er heerst een leuke sfeer in het schoolteam. De leraren zijn erg collegiaal tegenover elkaar.
12. Erik kon zijn werk ideaal combineren met zijn studie.

Fietze en Genietze gaan op fietsvakantie. Ze hebben allemaal adviezen gekregen. Hieronder staan ze.

Pak maar in:

*betrouwbaar
verkwikkend
ijzersterk
duurzaam*

1. Zorg voor een ijzersterke conditie.
2. Een verkwikkende nachtrust is zeker nodig.
3. Neem betrouwbare kaarten mee op reis.
4. Je fiets moet van duurzaam materiaal gemaakt zijn.

5. Houd onderweg rekening met onverharde wegen.

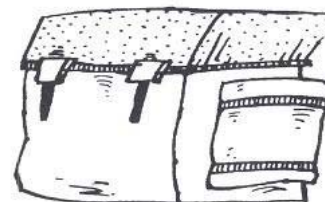
6. Soms heb je last van gebroken spaken.

7. Zorg voor een reparatiesetje voor lekke banden.

8. Neem extra geld mee voor eventuele onkosten.

Pak maar in:

*eventueel
onverhard
gebroken
lek*

Pak maar in:

9. Veel mensen fietsen; het is een populaire sport.

10. Je doet onvergetelijke ervaringen op als je verder trekt.

11. Vermijd loodzware etappes; het is vakantie!

12. Bovendien moet je alles op eigen spierkracht volbrengen.

13. Met goede versnellingen kun je probleemloos tochten in de bergen maken.

*loodzwaar
onvergetelijk
populair
eigen
probleemloos*

14. Na een lange, zware klim, volgt dan meestal

een snelle afdaling.

15. Met hoge snelheid fiets je naar beneden.

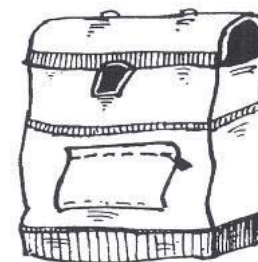
16. Soms tref je een afdaling met scherpe haarspeldbochten.

17. Rem op tijd en geniet maar van de omringende natuur.

18. En... is zo'n fietsvakantie iets voor jou? Ja?/nee?

Pak maar in:

*snel
scherp
zwaar
hoog
omringend*

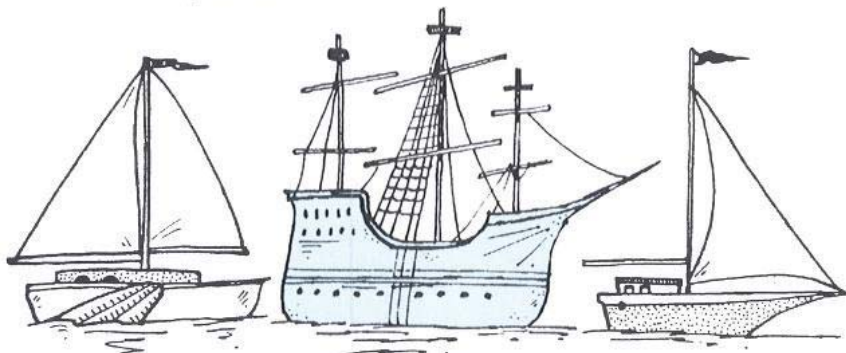
Bij het Scheepvaartmuseum in Amsterdam ligt een prachtige drie-master afgemeerd: De Amsterdam. Als je aan boord gaat, voel je hoe het vroeger was op de VOC-schepen. Met een prachtige kapiteinshut, geweldige masten, een kombuis voor de kok en de koksmaatjes, plek voor de matrozen en een enorme laadruimte.

Op die schepen¹ moet wel een heel apart luchtje hebben gehangen: een mengeling van peper, kaneel, kruidnagelen, kerrie en gember. Want voor de handel in die specerijen was de Verenigde Oostindische Compagnie opgericht.

In het verre Indië - het tegenwoordige Indonesië - kocht de VOC voor een habbekrats die geurige specerijen, die² met name in de stad Amsterdam voor veel geld van de hand werden gedaan. Dat leverde de kooplieden veel winst op, waarvan³ ze prachtige grachtenhuizen lieten bouwen.

Maar niet elke reis was winstgevend. Windstilte en stormen, scheurbuik en bedorven voedsel teisterden de bemanning. En met De Amsterdam ging het al mis op zijn⁴ eerste reis in 1749. Toen⁵ verging het schip met man en muis voor de kust van Engeland. De Amsterdam die je nu ziet is dan ook niet het originele schip, maar een mooi nagebouwd exemplaar.

1. Welk schip is De Amsterdam? Kleur dat.

2. Wie of wat is?

die schepen¹ de VOC-schepen

die² (geurige) specerijen

waarvan³ winst

zijn⁴ De Amsterdam

Toen⁵ in 1749

3. Noem eens vier specerijen.

peper kaneel

kruidnagelen kerrie gember

4. Kleur de drie goede rondjes. Wat betekent: „met name in de stad Amsterdam”?

- ☐ vooral in de stad Amsterdam
- ☐ alleen in de stad Amsterdam
- ☐ hoofdzakelijk in de stad Amsterdam
- ☐ voornamelijk in de stad Amsterdam
- ☐ uitgezonderd de stad Amsterdam
- ☐ zogenaamd in de stad Amsterdam

5. Wat betekent?

een habbekrats

- ☐ met veel winst
- ☐ bijna voor niets
- ☐ fortuin
- ☐ veel geld

met man en muis

- ☐ met man en paard
- ☐ met alles en iedereen
- ☐ met volwassenen en kinderen
- ☐ met man en macht

Logisch denken, dat moet je doen om de puzzels van deze bladzijde op te lossen. Als je zo'n puzzel nog nooit hebt gemaakt, is het vaak een beetje moeilijk. Daarom beginnen we met een voorbeeld.

1. Hiernaast zie je de voor- en achternamen van drie kinderen. Ze wonen 2, 4 of 5 kilometer van school af. Je moet proberen erachter te komen hoe de kinderen precies heten en hoe ver ze van school wonen. Je krijgt twee aanwijzingen:

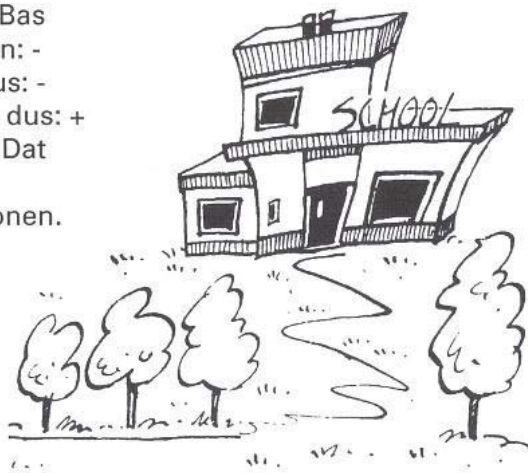
1. Het meisje Boer woont 3 km verder van school dan Selma.

2. Het kind met de achternaam Bakker woont op 4 km afstand.

		Achternaam			Afstand		
		Boer	Berg	Bakker	2	4	5
Voornaam	Mascha	+	-	-	-	-	+
	Bas	-	-	+	-	+	-
	Selma	-	+	-	+	-	-
Afstand	2	-	+	-			
	4	-	-	+			
	5	+	-	-			

Oplossing: Uit aanwijzing 1 weet je dat Bas niet Boer heet. In dat vakje zet je dus een: - Het meisje Boer heet ook niet Selma, dus: - Mascha heeft als achternaam dus Boer, dus: + Mascha woont 3 km verder dan Selma. Dat moet dan 5 km zijn, dus: + En Selma moet dan op 2 km afstand wonen. Probeer het nu af te maken.

Voornaam	Achternaam	Afstand
Mascha	Boer	5
Bas	Bakker	4
Selma	Berg	2

2. Nu moet je het helemaal zelf doen. Hier zijn de aanwijzingen:

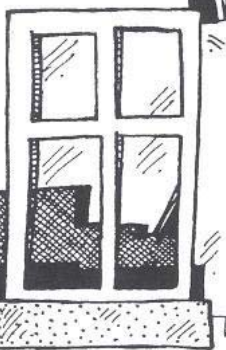
1. Het meisje Jansen zit drie groepen lager dan Anne.

2. Het kind met de achternaam Womar zit in groep 7.

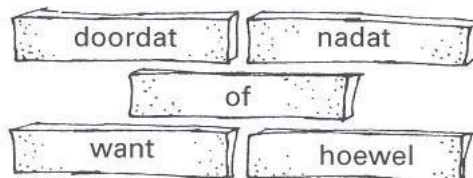
	Achternaam			Groep		
	Jansen	Yildiz	Womar	5	7	8
Voornaam	Renske	+	-	+	-	-
	Niels	-	-	+	+	-
	Anne	-	+	-	-	+
Groep	5	+	-			
	7	-	-	+		
	8	-	+	-		

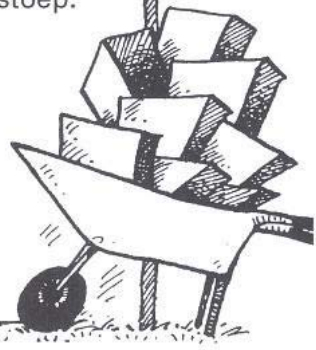
Voornaam		Achternaam			Groep		
		Jansen	Yildiz	Womar	5	7	8
		Renske	+	-	+	-	-
Groep		Niels	-	-	+	+	-
		Anne	-	+	-	-	+
		5	+	-			
Groep		7	-	-	+		
		8	-	+	-		

Voornaam	Achternaam	Groep
Renske	Jansen	5
Niels	Womar	7
Anne	Yildiz	8

De muren van het huis moeten afgemaakt worden. Voeg er steeds een steentje bij met een voegwoord! Kies uit:

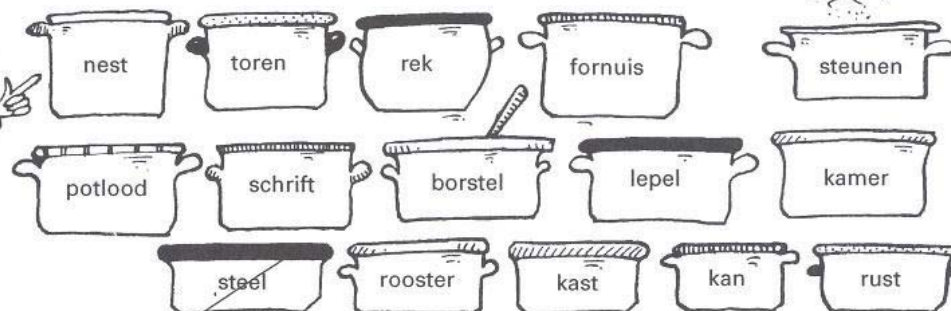
1. De architect heeft de tekening gemaakt, **nadat** hij de opdracht had ontvangen.
 2. De bouw kon niet eerder beginnen, **doordat** het had gevoren.
 3. Al het zand werd in kruitwagens **of** op handkarren naar het huis gebracht.
 4. De voetgangers moesten over de weg lopen, **want** op het trottoir lagen stenen.
 5. Het fundament werd als eerste gelegd, **want** dat vormde de basis van het huis.
 6. Er werd met metselen begonnen, **nadat** de stenen waren aangevoerd.
 7. Kinderen speelden graag op het bouwterrein **of** met de stenen op de stoep.
 8. De bouwvakkers werden getrakteerd, **nadat** het dak op het huis klaar was.
 9. **Hoewel** de bouw heel lang duurde, werd het huis wel heel erg mooi.
 10. De ramen kwamen er pas in, **nadat** de muren overeind stonden.
 11. De bouw lag een tijdje stil, **doordat** het vakantie was.
 12. Morgen komen de nieuwe bewoners, **hoewel** binnen nog niet alles klaar is.
-

1. In de keuken van een groot restaurant staan de potten en pannen in de kast. De deksels staan in de rekken. Zoek jij ze bij elkaar?

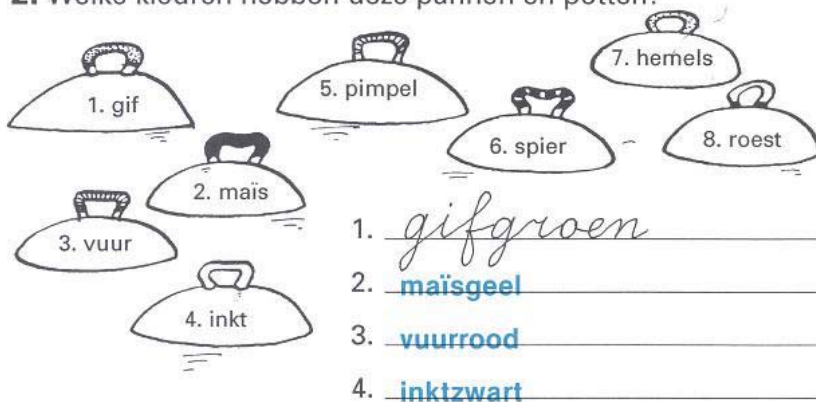

Wat wordt het?

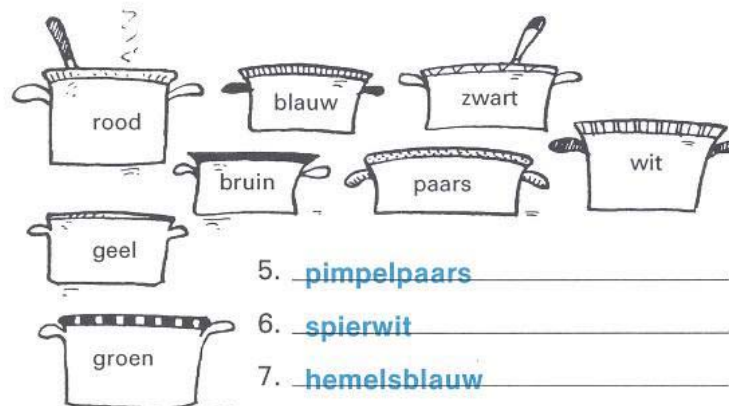
1. <u>bezemsteel</u>	6. <u>koffiekan</u>	11. <u>slaapkamer</u>
2. <u>kerktoren</u>	7. <u>keukenkast</u>	12. <u>broodrooster</u>
3. <u>vulpotlood</u>	8. <u>afdruiptrek</u>	13. <u>boekensteunen</u>
4. <u>handschrift</u>	9. <u>afwasborstel</u>	14. <u>pollepel</u>
5. <u>vogelnest</u>	10. <u>nachtrust</u>	15. <u>gasfornuis</u>

2. Welke kleuren hebben deze pannen en potten?

1. <u>gifgroen</u>
2. <u>maïsgeel</u>
3. <u>vuurrood</u>
4. <u>inktzwart</u>

5. <u>pimpelpaars</u>
6. <u>spierwit</u>
7. <u>hemelsblauw</u>
8. <u>roestbruin</u>

1. Welk woord uit het rijtje betekent hetzelfde als het eerste woord? Zet daar een kring omheen.

comfortabel

terneergeslagen

argwanend

tragisch

compromis

ontslagen

bevreesd

langzaam

behaagziek

opgewekt

achterdochtig

ernstig

behaaglijk

verdrietig

waaninnig

treurig

eventueel

kwaad

onvoorzichtig

vrolijk

2. Welk woord hoort er niet bij? Zet daar een streep door.

brutaal

onverwachts

kapen

doortastend

vrijpostig

plotseling

~~schieten~~

flink

~~bekoorlijk~~~~soms~~

roven

kordaat

lastig

ineens

gappen

~~gevoelig~~

onbeschoft

pardoes

stelen

krachtig

3. Wat komt eerst en wat erna? Zet de pijl de goede kant op.
Maar schrijf eerst het spreekwoord erachter!

regen → zonneshijn

Na regen komt zonneshijn

hoogmoed → val

Hoogmoed komt voor de val

regen → drup

Van de regen in de drup

oud gedaan ← jong geleerd

Jong geleerd is oud gedaan

oefening → kunst

Oefening baart kunst

Ga je mee op reis, de wereld rond?
Wat je zoal tegenkomt..

A	m	e	r ¹	i	k	a	a	n	s	e	hamburgers
	f	r	i	k	a	a ²	n	s	e	trommels	
	⁸ t	l	a	n	t	i	s	c	h	e	Oceaan

E	n	g	e	l	s	e	adel			
	g	y	p	³ t	i	s	c	h	e	piramiden
	u	r	o	p	e	s	⁴ e	landen		

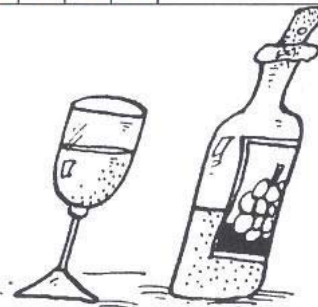
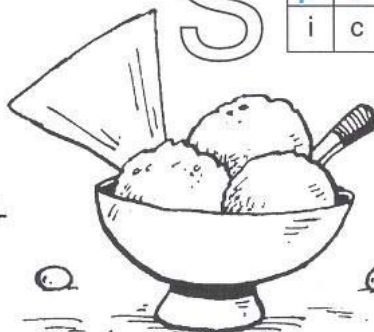
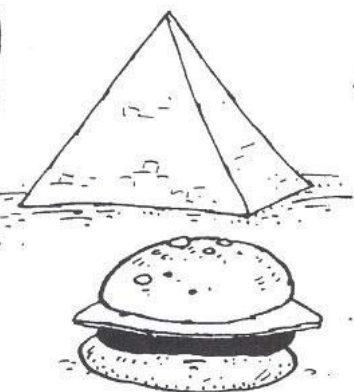
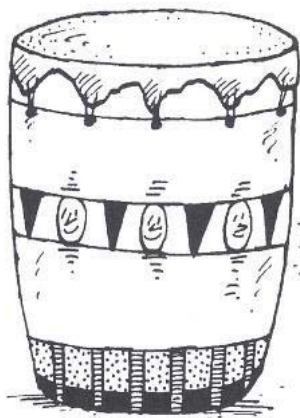
I	t	a	l	i	a	a	n	s	e	ijsjes	
	s	⁵ r	a	ë	l	i	s	c	h	e	kibboetsen
	e	r	s	e	volksmuziek						

D	u	i	t	s	e	herdershonden
	e	⁶ e	n	s	e	dog

F	r	⁷ a	n	s	e	wijnen
	⁹ i	n	s	e	meren	

N	o	¹⁰ o	r	s	e	fjorden				
	e	d	e	r	l	a	¹¹ n	d	s	e

S	p	¹² a	¹³ a	n	s	e	paëlla				
	i	c	i	¹⁴ l	i	a	a	n	s	e	olijven

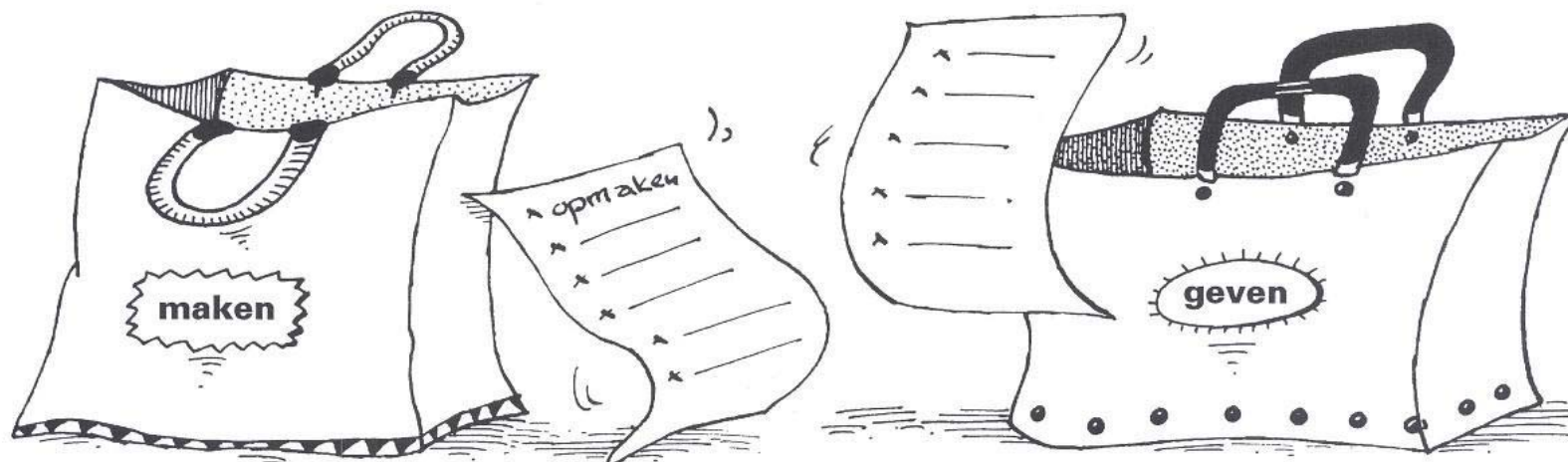
Je reis was:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
i	n	t	e	r	n	a	t	i	o	n	a	a	l

 !

Bij elke tas hoort een boodschappenlijst. Thuis worden de boodschappen uitgepakt. Kies uit: *op- door- aan- uit- af-*
Vul maar in (uitpakken!)

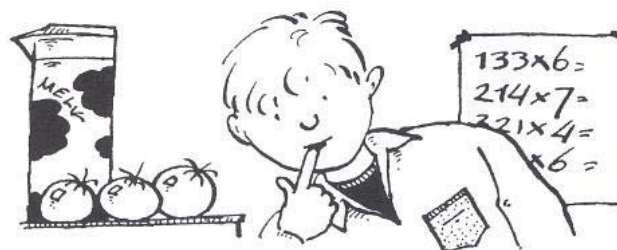
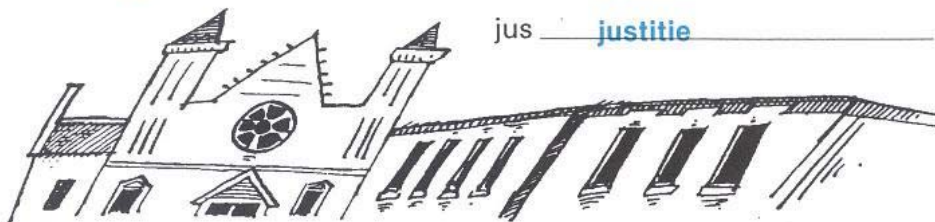
1. Vanavond zal ik me opmaken voor het feest. maak jij je ook op?
2. Zullen we ons karwei afmaken? Ja, ik maak het samen met jou af.
3. Wil jij het vuur uitmaken? Ik maak het vuur uit met water.
4. Wil jij de saus aanmaken? Mag ik yoghurt om de saus aan te maken?
5. Wil je een avontuur meemaken? Graag, want zoiets maak je maar zelden mee.
6. Oma gaat de boontjes inmaken. Ze maakt ze in.
7. We zullen de moed niet opgeven. Geef jij de moed ook niet op?
8. De uitgever zal het boek uitgeven. Voor een cadeau geef ik veel geld uit.
9. We zullen je de frites aangeven. Willen jullie die ijsjes aan ons geven?
10. Een fietsketting kan zwart afgeven. Ik geef dit pakje bij mijn vriendin af.
11. Wie wil de boter even dooorgeven? Wacht maar, ik geef de boter wel door.

1. Elke vier jaar kiezen de volwassenen in Nederland de partijen die in de Tweede Kamer komen. Zo gaat dat in een democratie. De partijen die met elkaar regeren, vormen samen een coalitie. De andere partijen horen bij de oppositie. In de regeringspartijen worden de functies verdeeld. De één wordt minister van justitie, de ander minister voor cultuur en recreatie. Die praat steeds over subsidies en kunstpresentaties. Regeren valt niet mee. Niet iedereen is even enthousiast over de prestaties van de regering. Vaak hoor je dan van protesten, acties en demonstraties. Soms komt er zelfs politie aan te pas. Als op die manier geprobeerd wordt de hele regering in een land te laten verdwijnen, spreken we van een revolutie. In sommige landen gaat zoiets gepaard met veel geweld. In zo'n land kun je beter niet op vakantie gaan.

Stukjes van woorden die in het verhaal voorkomen, lees je hieronder. Soms vind je de letters aan het begin van een woord, maar soms staan ze middenin. Zoek de woorden en schrijf ze op!

kan <u>vakantie</u>	func <u>functies</u>
democ <u>democratie</u>	crea <u>recreatie</u>
act <u>acties</u>	sent <u>kunstpresentaties</u>
stat <u>prestaties</u>	demon <u>demonstraties</u>
pol <u>politie</u>	vol <u>revolutie</u>
ppos <u>oppositie</u>	coal <u>coalitie</u>
	jus <u>justitie</u>

2. heid-woorden

In elk stukje staat een woord waar je een heid-woord van kunt maken. Doe dat maar.

Het verlegen jongetje

verlegenheid

De moeilijke sommen

moeilijkheid

De aanwezige mensen

aanwezigheid

De bijzondere munten

bijzonderheid

De snelle auto

snelheid

De gezonde voeding

gezondheid

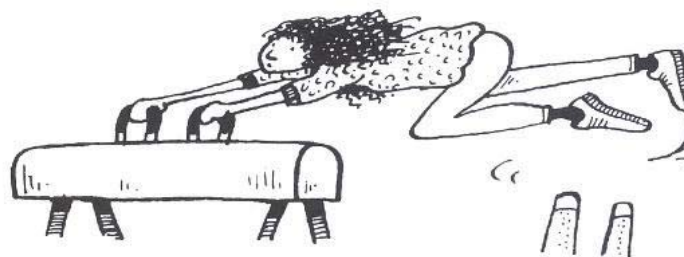
De mogelijk oplossing

mogelijkheid

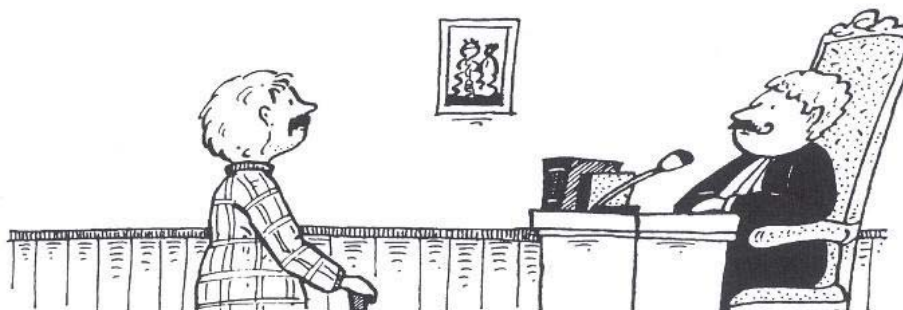
1. Schrijf het goede woord achter de zin.

1. Joris moet zich voor zijn nieuwe school laten op/in/over schrijven. inschrijven
2. Hij moet daarvoor eerst een formulier onder/uit/aan vragen. aanvragen
3. Er is een open dag waarbij iedereen kan buiten/binnen/ over lopen voor informatie. binnenlopen
4. Joris wil er graag op/achter/uit komen of er een toneel club op school is. achterkomen
5. Hij wil op zijn nieuwe school gaan over/aan/op treden op toneelavonden. optreden
6. Joris is nu aan/op/uit gesloten bij een toneelvereniging. aangesloten
7. Hij wil graag met zijn vrienden blijven in/aan/op trekken. optrekken
8. Samen gaan ze zich in/over/op geven op school. opgeven
9. Joris kijkt nu al aan/uit/in naar het volgend jaar. uitkijken
10. Hij moet er nog hard voor in/bij/door werken. doorwerken

2. Welk woord past er het beste?

1. De weerman kan het weer niet altijd goed voor spellen
2. Bob wil bij de kassa voor dringen
3. Stil, je mag de antwoorden niet voor zeggen
4. De gymjuffrouw zal eerst de oefeningen voor doen
5. Marianne wil haar spreekbeurt goed voorb ereiden
6. De rechter liet de verdachte voorl eiden
7. Zal ik je even voor stellen?
8. Had je zijn protest niet voorz ien?
9. De arts zal je een drankje voor schrijven
10. Hij liet zich op zijn nieuwe school goed voorl ichten

Welk woord is het verzamelwoord?

Omcirkel dat.

En welk woord hoort er niet bij?

Streep dat maar door.

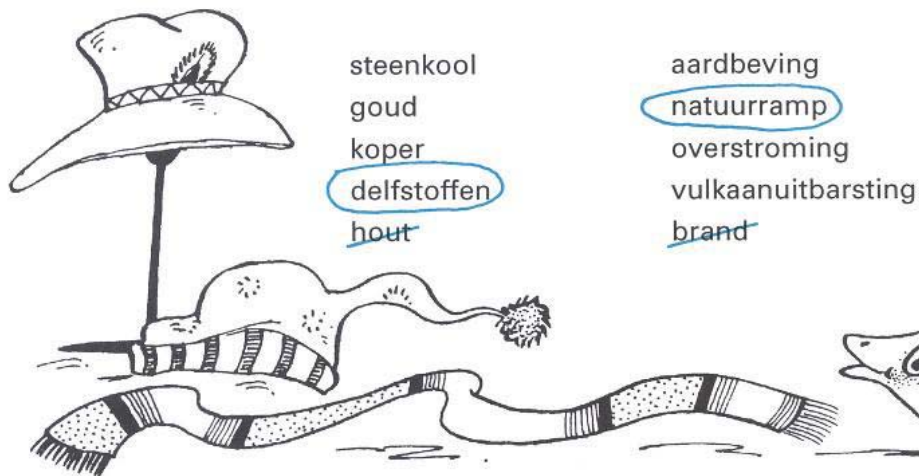
kaars
zaklamp
lampenkap
verlichting
schemerlamp

schoen
laars
~~kous~~
klomp
schoeisel

handwerken
huishouden
koken
afwassen
strijken

gevoelens
vreugde
~~rijkdom~~
droefheid
woede

Denen
~~IJsland~~
volkeren
Noren
Fransen

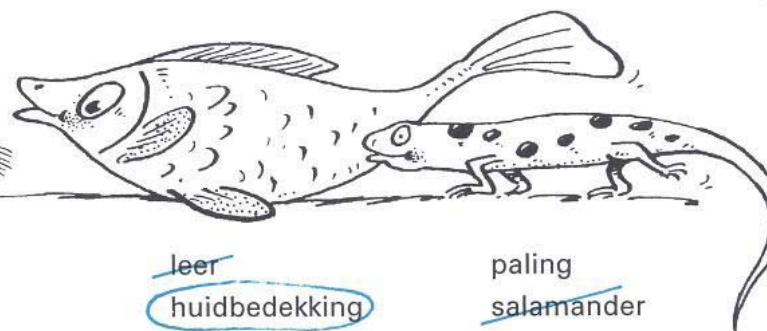

steenkool
goud
 koper
delfstoffen
~~hout~~

aardbeving
natuurramp
overstroming
vulkaanuitbarsting
~~brand~~

president
leider
opperhoofd
burgemeester
~~assistent~~

foto
schilderij
tekening
~~boek~~
afbeelding

~~artiest~~
theater
concert
amusement
circus

baret
muts
~~sjaal~~
hoofddeksel
hoed

geluid
lawaaï
tumult
kabaal
~~geweld~~

~~leer~~
huidbedekking
vacht
veren
schubben

paling
~~salamander~~
baars
vis
karper

Ik, jij, zij, hij en wij nemen allemaal bagage mee.

Bij aankomst wordt alles uitgepakt. Vul maar in:
mij - jouw - haar - hem - ons - zijn - onze

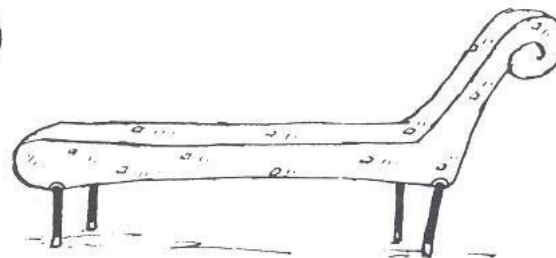
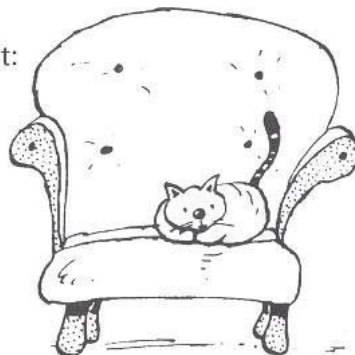
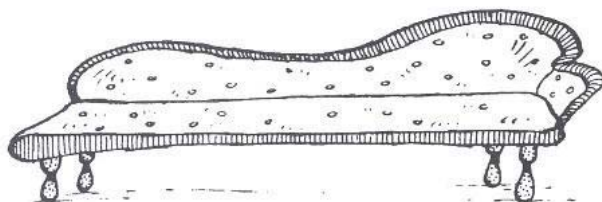
1. Dat is mijn tandenborstel.
2. Geef jouw zaklantaarn eens.
3. Heb jij jouw lunchpakket nog niet op?
4. Ik spreid mijn slaapzak alvast uit.
5. Die handdoek is van hem.
6. Het tennisracket zit in zijn koffer.
7. Die voetbal is van ons.

8. Hebben wij onze regenjassen al uitgepakt?
9. Zullen we op haar horloge kijken?
10. Mag ik jouw zwempak lenen?
11. Dat hoofdkussen van hem is lekker zacht.
12. Het washandje van haar is van badstof.
13. Voor het eten kunnen we kaarten met mijn kaartspel.
14. Na het eten mag je haar leesboek wel lenen.
15. Onze sokken zijn helemaal nat geworden.
16. Die laarzen van ons boden weinig bescherming.
17. Als troost krijgen we van hem een rol drop.
18. We moeten naar bed, maar waar is mijn tandpasta?
19. Houd jij jouw hemd 's nachts aan?
20. Haar nachthemd ligt onder het kussen.

Wat hoort er niet bij? Streep dat door.
Schrijf ook op welk verzamelwoord erbij
hoort. Kies uit de verzamelwoorden hiernaast:

*paardensport - luid spreken - toneel -
luchtvaart - viervoeter - zitmeubelen -
ruimtevaart - wind - schoonmaak -
voertuigen - groente - boeken - zien - humor*

roman
~~recept~~
atlas
encyclopedie
boeken

~~beoordelen~~
gadeslaan
turen
bekijken
zien

grappig
~~lacherig~~
geestig
komisch
humor

marmot
muis
~~mug~~
mol
viervoeter

astronaut
komeet
planeet
~~komiek~~
ruimtevaart

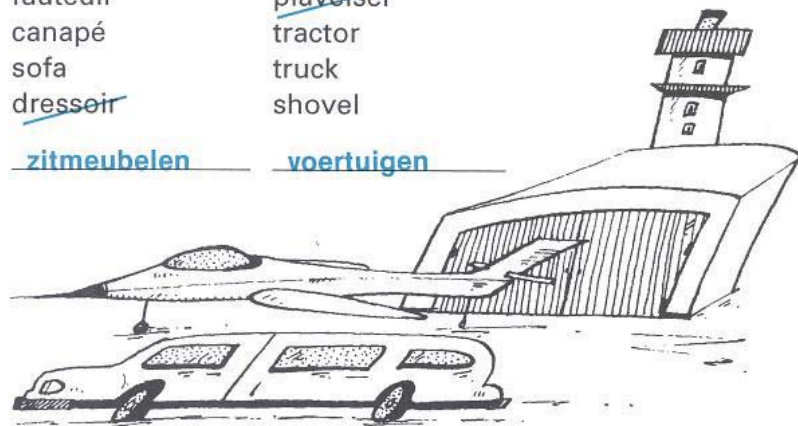
acteur
actrice
~~camera~~
regisseur
toneel

fauteuil
canapé
sofa
~~dressoir~~

~~plaveisel~~
tractor
truck
shovel

zitmeubelen

voertuigen

cockpit
~~limousine~~
hangar
verkeerstoren

luchtvaart

bezem
stoffer
zwabber
~~schoffel~~

schoonmaak

~~bliksem~~
wervelwind
orkaan
tornado

wind

~~raaskallen~~
brullen
schreeuwen
bulderen

luid spreken

~~zuurpruim~~
andijvie
broccoli
bloemkool

groente

jockey
sulky
ruiter
~~ski~~

paardensport

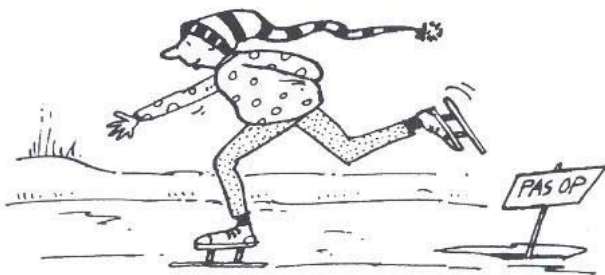

Fietsen en schaatsen zijn populair in ons land. Bij sportclubs kun je ze zowel individueel als in groepsverband beoefenen. En net als fietsen is schaatsen iets voor jong en oud. Je kunt immers je eigen tempo bepalen. Verder is het aantrekkelijk dat zowel schaatsen als fietsen op eigen kracht gebeurt. Je bent van niets en niemand afhankelijk. En het is nog milieuvriendelijk ook.

Hoewel het niet altijd prettig is om in de regen te fietsen, ben je bij fietsen niet echt afhankelijk van het weer. Bij schaatsen daarentegen is dat wel het geval. Daarvoor heb je ijs nodig en dus vriesweer, tenminste als je geen gebruik wilt maken van een kunstijsbaan.

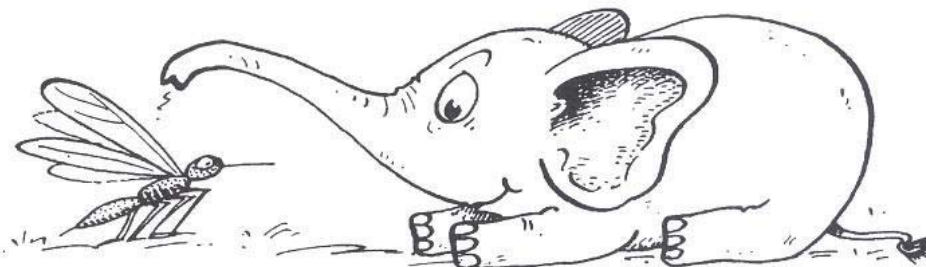
1. Kleur het rondje als de zin klopt.

- ☐ De schaatssport is erg in trek in Nederland
- ☐ Fietsen kun je het beste alleen doen.
- ☐ Fietsen kun je te allen tijde doen.
- ☐ Schaatsen is echt iets voor jongeren.
- ☐ Schaatsen is iets vervuilender dan fietsen.

2. Maak de volgende spreekwoorden maar weer goed. Trek lijnen.

1. Een scheve	is zelden goed
2. Paarden	gelijke kappen
3. Van een mug	in het haar zitten
4. Gelijke monniken	voor de zwijnen werpen
5. Een gewaarschuwd man	maakt macht
6. Eendracht	schaats rijden
7. Met de handen	een olifant maken
8. Haastige speed	telt voor twee

3. Welke spreekwoorden en gezegdes van hierboven horen bij de volgende zinnen? Schrijf ze er maar onder.

Door samen te werken kun je veel bereiken.

Eendracht maakt macht.

Je moet iedereen op dezelfde manier behandelen.

Gelijke monniken, gelijke kappen.

Ik weet me geen raad.

Met de handen in het haar zitten.

Hij heeft heel verkeerde dingen gedaan.

Een scheve schaats rijden.

Heb jij ook een volle kast op je kamer?
Deze kast is in elk geval overvol.
Als de deur opengaat

Leg jij het terug op de goede plank?

- isch	fantastisch
Belgisch	Indonesisch
praktisch	logisch
-ing	waardering
leuning	verveling
belasting	verzekering
-aard	lafaard
gulzigaard	dronkaard
gierigaard	grijsaard
-ig	levendig
driftig	giftig
gierig	geniepig
-lijk	eerlijk
natuurlijk	gevaarlijk
vrolijk	moeilijk

Als je op vakantie bent, is het leuk om je vrienden of familie te laten weten hoe je het hebt. Je kunt dan een ansichtkaart of brief sturen. Zo'n kaart of brief wordt vervoerd per trein of postauto. Hij is meestal de volgende dag al op de plaats van bestemming, tenzij je hem vanuit het buitenland stuurt. Dan gaat hij vaak per luchtpost.

Bedrijven of kantoren die heel snel een geschreven bericht willen verzenden, sturen tegenwoordig een fax. Dat is een soort fotokopie per telefoon. Het bericht is dan in luttele seconden ter plekke. De ontvanger kan dus heel snel zien wat je hebt geschreven. Ook tekeningen of grafieken kun je faxen. Maar faxen is duurder dan brieven versturen. Vroeger werden brieven en pakjes meestal per postkoets verstuurd en dat kon, afhankelijk van de afstand, wel dagen of weken duren.

1. Zet de middelen van transport in de goede volgorde van snel naar minder snel.

1. vliegtuig
2. trein
3. postauto
4. postkoets

2. Een fax heeft veel voordelen. Waarom gebruikt niet iedereen een faxapparaat, denk je?

- ☐ Zonder kantoor kun je niet faxen.
- ☐ Een faxapparaat is nogal kostbaar.
- ☐ Niet iedereen heeft grafieken nodig.
- ☐ Het sturen van een fax duurt luttele seconden.

5. Wat betekent in de laatste zin *afhankelijk van de afstand*?

- ☐ als de paarden maar zo lang kunnen lopen zonder moe te worden.
- ☐ hoe verder weg, des te langer het duurt.
- ☐ postkoetsen kunnen niet zo ver.
- ☐ de afstand is ervan afhankelijk.

3. Schrijf de synoniemen erachter. Kies uit:
weinig - *noodzakelijk* - *boodschap* -
prentbriefkaart - *op zijn plaats* - *doel*

bestemming doel

luttele weinig

ter plekke op zijn plaats

ansichtkaart prentbriefkaart

bericht boodschap

4. Schrijf de woorden in volgorde van vroeger naar nu. Kies uit: *luchtpost* - *postkoets* - *fax* - *telefoon* - *ansichtkaart*

1. postkoets

2. ansichtkaart

3. telefoon

4. luchtpost

5. fax

Hotel Hoteldebotel ontving dit briefje:

Ze schrijven terug:

Korthuis, 27 jan.

Wilt u op 29 febr. a.s. een kamer reserveren a.u.b.? B.v. met uitzicht op zee en ev. een excl. ontbijt op de kamer?

Wij komen om ca. 15.00 uur aan op het C.S. We houden van pannenkoeken e.d. Ook houden we van patat frites, slagroomtaart, pindakaas met hagelslag, enz. Hoeveel ha. grond hebt u bij het hotel? We willen nl. graag elke dag een km joggen en een hm zwemmen. Dit i.v.m. ons voornemen meer aan sport te doen en wel z.s.m. Misschien kan uw personeel het aantal sec. opnemen? N.a.v. die uitslag beslissen we of we doorgaan of toch liever tv gaan kijken. T.a.v. deze brief kan ik u meedelen te stoppen. Ik had helaas weinig tijd en heb dus niet alles voluit geschreven. Dag!

Afz. A. Korting, Kortingstraat 23

De eigenaren van Hotel Hoteldebotel vinden het een eigenaardige brief. Ze zoeken eerst een aantal afkortingen op:

a.s. aanstaande
 b.v. bijvoorbeeld
 ev. eventueel
 excl. exclusief
 ca. circa
 C.S. Centraal Station
 e.d. en dergelijke
 hm hectometer
 i.v.m. in verband met
 nl. namelijk
 z.s.m. zo spoedig mogelijk
 ha hectare
 n.a.v. naar aanleiding van
 t.a.v. ten aanzien van
 sec. seconden
 afz. afzender

H. Hoteldebotel, d.d. 29 jan.

Wij hebben vast een kamer voor u gereserveerd. Wilt u een kamer p.p. of samen een kamer?

Uw voornemen te sporten is mooi, maar een zwembad is hier niet. T.z.t. zullen we er een laten aanleggen. Ons hotel is groot. Er zijn veel kamers, t.w.: 50. Ons personeel staat graag voor u klaar en wel m.i.v. uw aankomst in ons hotel. Tot ziens op 30 febr.

H. en B. Debotel

p.p. per persoon
 t.z.t. te zijner tijd
 m.i.v. met ingang van
 t.w. te weten

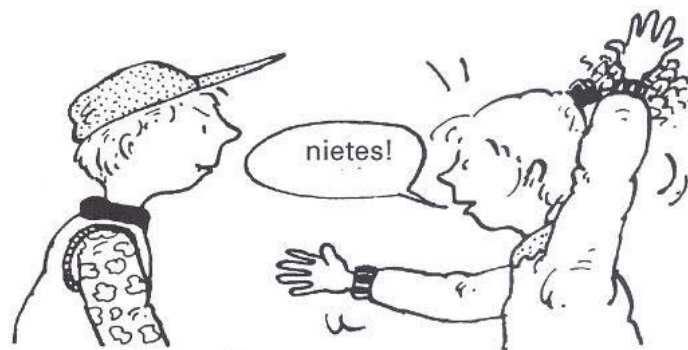
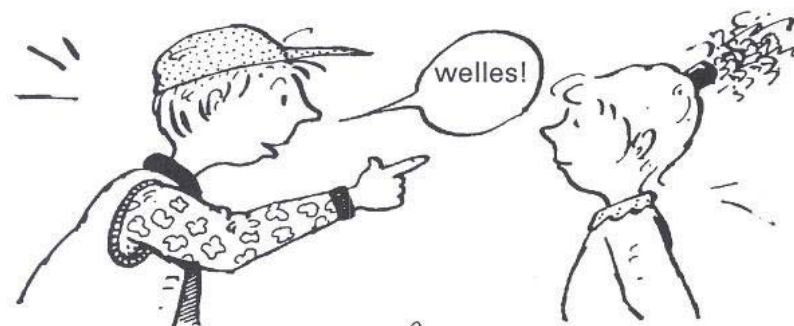
Jannie en Arie doen een spelletje: „welles-nietes”.
Jannie bedenkt wat het wèl is en Arie zegt wat het niét is.
Hij gebruikt daarvoor: *on-*, *wan-* en *mis-*

Welles-nietes

1. aangekondigd - onaangekondigd
2. hoop - wanhoop
3. prestatie - wanprestatie

4. begrepen - onbegrepen
5. verstand - misverstand
6. trouwen - wantrouwen
7. afscheidelijk - onafschiedelijk
8. beslist - onbeslist
9. beperkt - onbeperkt

- hopen 1. Ik heb goede hoop op de afloop. Ik voel meer wanhoop!
trouwen 2. Onze hond is heel trouw. Maar de vorige was ontrouw.
openen 3. Dit pak melk is open. Volgens mij is dit pak nog ongeopend.
breken 4. Een brillenglas is breekbaar. Een brillenglas van kunststof is onbreekbaar.
rekenen 5. Jij betaalt de rekening van dit diner, hè? Nee, dat is echt een misrekening!
ordenen 6. Zo, we hebben eindelijk de kamer op orde. Heb je in de keuken gekeken? Daar heerst wanorde.
lezen 7. Deze boeken heb ik allemaal gelezen. Hij heeft die boeken ongelezen weggelegd.
kopen 8. Die auto was een goede koop. Meer een miskoop zul je bedoelen!
smaken 9. Jij hebt een goede smaak, Arie. Ik vind het meer een wansmaak. Jannie!

Al eeuwenlang verschaffen mensen onderdak aan muizen. Ze doen dat niet vrijwillig. Integendeel, ze ervaren die diertjes meestal als een plaag. En heel soms zijn ze zich er zelfs niet van bewust dat er muizen huizen tussen de houten vloeren of achter de keukenkast.

Een aantal wetenschappers vond het interessant om de bevolkingsgroei van muizen te onderzoeken. Ze hebben twee jaar lang vijf muizenfamilies gevolgd en ontdekten dat de groei van de muizenbevolking ondermeer afhankelijk is van: voldoende voedsel, veilige schuilplaatsen en het aantal muizenvallen en poezen.

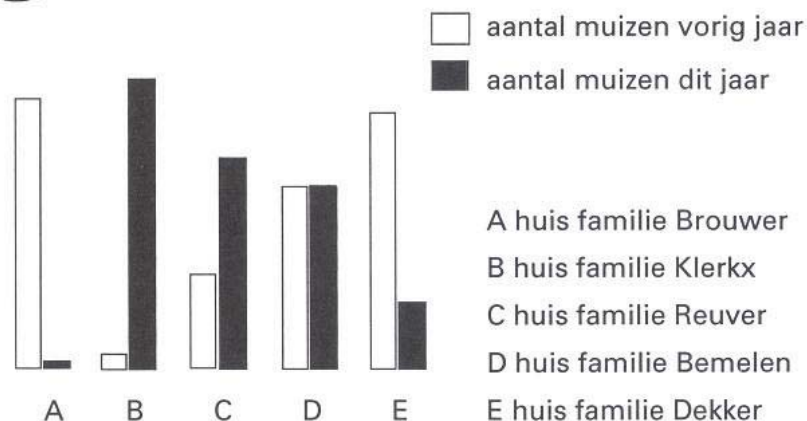
1. Kleur het rondje als de zin klopt.

- ☐ Vorig jaar had de familie Brouwer meer muizen dan de familie Dekker.
- ☐ De muizenbevolking is het sterkst gegroeid bij de familie Klerkx.
- ☐ Bij de familie Reuver is de muizenbevolking afgenomen.
- ☐ De familie Bemelen heeft meer muizen dan vroeger.

2. Wie zei het volgende? Vul de letter van het huis in.

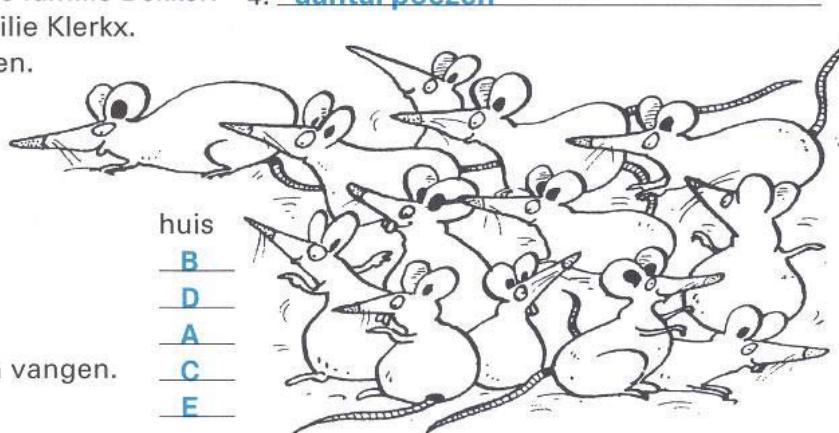
Onze poes is gestorven.
Er is niets bijzonders gebeurd.
We waren het zat en hebben gif gestrooid.
Onze poes wordt oud: hij kan niet meer zo goed muizen vangen.
Onze poes vangt tegenwoordig heel wat muizen.

huis
B
D
A
C
E

3. Waar hangt de muizenbevolkingsgroei vanaf?

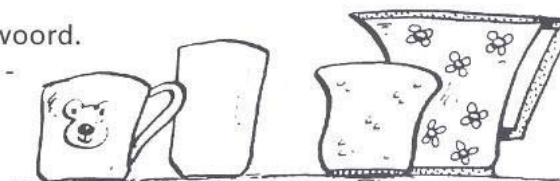
1. voldoende voedsel
2. veilige schuilplaatsen
3. aantal muizenvallen
4. aantal poezen

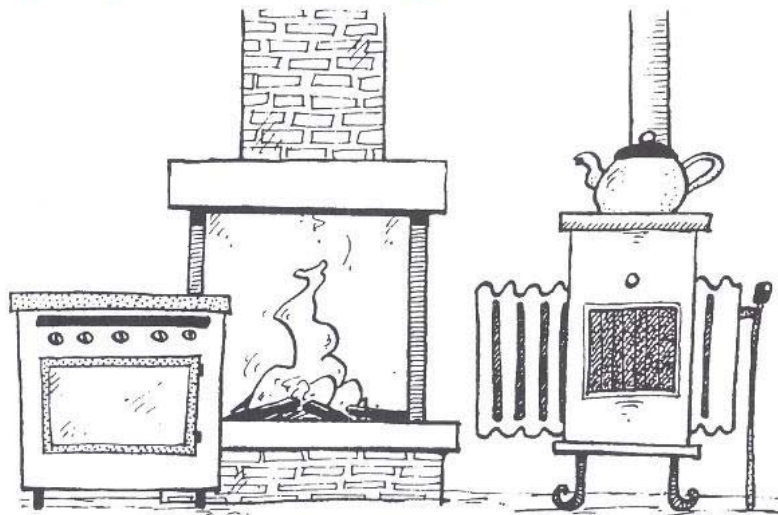

Welk woord hoort er niet bij? Streep dat door. Kies ook een goed verzamelwoord.

Kies uit: groot - spoedig - onzin - drinkgerei - waterpas - boos - verwarming - kleur - op rails - in de keuken - fundament - opgraven - voor niets - groep - lawaai - streven - verstandig - neerslag

mist	mosgroen	kwaad	knap	horizontaal	opspitten
regen	bladgoud	woedend	slim	vlak	uitgraven
sneeuw	okergeel	briesend	sluw	plat	begraven
hagel	pimpelpaars	bruut	pienter	schuin	opdelven
neerslag	kleur	boos	verstandig	waterpas	opgraven
lenig	oven	handdoek	trein	gratis	enorm
rap	haard	theedoek	tram	present	reusachtig
snel	c.v.	vaatdoek	metro	cadeau	kolossaal
vlug	kachel	stofdoek	trolleybus	vergeefs	buitengewoon
spoedig	verwarming	in de keuken	op rails	voor niets	groot

mok	teug	kabaal
beker	kudde	herrie
kroes	meute	rommel
kan	zwerm	keet
drinkgerei	groep	lawaai
trachten	niemendal	grond
pogen	apekool	bodem
proberen	flauwekul	vloer
proeven	lariekoek	zolder
streven	onzin	fundament

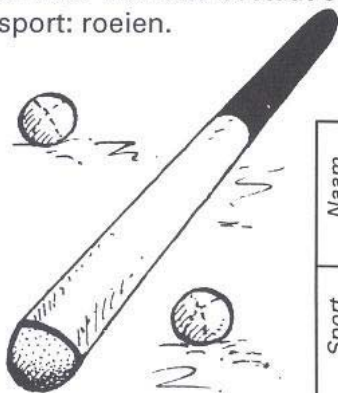

Hopelijk vond je het de vorige keer leuk, want hier zijn er weer twee. De eerste is om er weer een beetje in te komen. De tweede is een echte hersenkraker. Succes!

1. Aan welke sport doet onze juf? En: Hoe heet de club van onze juf?

Hier zijn de aanwijzingen:

- Honkbal wordt gespeeld bij de club „Eindelijk thuis”.
- Astrid gaat altijd op de fiets naar „Nooit Moe”.
- Voor Mariëtte bestaat er maar één sport: roeien.

		Club			Sport		
		Altijd Fit	Nooit Moe	Eindelijk Thuis	Tennis	Honkbal	Roeien
Naam	Karin	-	-	+	-	+	-
	Astrid	-	+	-	+	-	-
	Mariëtte	+	-	-	-	-	+
Sport	Tennis	-	+	-			
	Honkbal	-	-	+			
	Roeien	+	-	-			

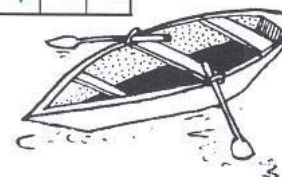
Naam	Club	Sport
Karin	Eindelijk Thuis	Honkbal
Astrid	Nooit Moe	Tennis
Mariëtte	Altijd Fit	Roeien

2. De hersenkraker: Wie haalt welk punt voor welk proefwerk? Hier zijn de aanwijzingen:

- Hans Achter haalt één punt hoger dan het punt dat voor rekenen wordt gehaald.
- Marian maakt geen aardrijkskunde proefwerk.
- Voor aardrijkskunde wordt het hoogste punt gehaald.
- De 8 wordt voor verkeer gehaald.
- De 9 was niet voor Oude.
- Lilian kent alle hoofdsteden van Europa.

		Voornaam			Achternaam			Proefwerk		
		Hans	Marian	Lilian	Klaver	Achter	Oude	Rekenen	Verkeer	Aardrijkskunde
Punt	7	-	+	-	-	-	+	+	-	-
	8	+	-	-	-	+	-	-	+	-
	9	-	-	+	+	-	-	-	-	+
Proefwerk	Rekenen	-	+	-	-	-	+			
	Verkeer	+	-	-	-	+	-			
	Aardrijkskunde	-	-	+	+	-	-			
Achternaam	Klaver	-	-	+						
	Achter	+	-	-						
	Oude	-	+	-						

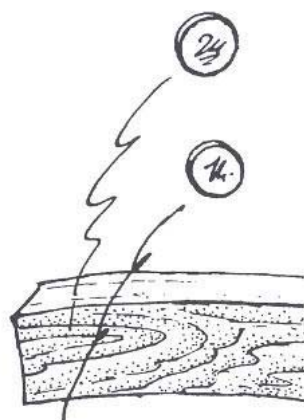
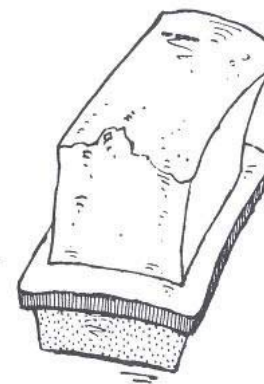
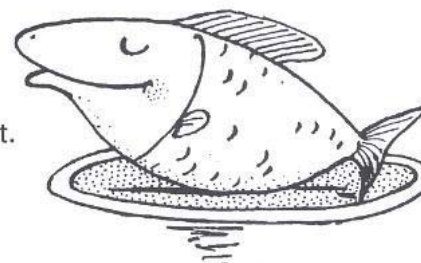

Voornaam	Achternaam	Proefwerk	Punt
Hans	Achter	Verkeer	8
Marian	Oude	Rekenen	7
Lilian	Klaver	Aardrijkskunde	9

1. Wat hoort bij elkaar? Zet dat er maar achter.

1. Zij verdient geld als water. op het droge.
2. Ik zing geen twee liedjes voor één cent. versnoept hebt.
3. Ik wil ook een duit in het zakje doen. over de balk.
4. Zij gooit het geld over de balk. bij de vis.
5. Je zult diep in je beurs moeten tasten. een daalder waard.
6. Want ik wil boter bij de vis. voor één cent.
7. Jullie moeten eieren voor je geld kiezen. in het zakje doen.
8. Hij wil voor een dubbeltje op de eerste rang zitten. me niet op de rug.
9. De eerste klap is een daalder waard. voor je geld kiezen.
10. Hij heeft zijn schaapjes op het droge. op de eerste rang zitten.
11. Het geld groeit me niet op de rug. als water.
12. Je kijkt alsof je je laatste oortje versnoept hebt. moeten tasten.

2. Welke zin hoort bij de spreekwoorden en uitdrukkingen van hierboven? Zet het nummer er maar achter.

- a. Hij heeft geld genoeg. **10**
- b. Je moet daar heel veel voor betalen. **5**
- c. Je kunt het best direct beginnen. **9**
- d. Ze verdient heel veel geld. **1**
- e. Zij geeft veel te veel geld uit. **4**
- f. ik wil meteen betaald worden. **6**
- g. Hij wil het voor een koopje hebben. **8**
- h. Jullie moeten verstandig zijn. **7**
- i. Ik wil daar ook over meepraten. **3**
- j. Je ziet er teleurgesteld uit. **1**
- k. Ik zeg niet twee keer hetzelfde. **2**
- l. Dat is me te duur. **1**

3. Zet de dik gedrukte letters maar op volgorde in de hokjes. De eerste letter staat er al.

1	h	2	e	3	l	4	e	5	m	6	a	7	a	8	l
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

9	g	10	o	11	e	12	d	!
---	---	----	---	----	---	----	---	---

Kleur de nummers van de bladzijden die je klaar hebt.

